

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Finanční hospodaření obce Litohlavy

Financial management of the municipality Litohlavy

Markéta Pražská

Plzeň 2015

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta PRAŽSKÁ**
Osobní číslo: **K11B0436P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Finanční hospodaření obce Litohlavy**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte územní samosprávné celky a jejich financování.
2. Charakterizujte specifika hodnocení ekonomické a finanční situace obcí.
3. Představte vybranou obec a její příjmy a výdaje.
4. Analyzujte finanční hospodaření obce ve vybraných letech.
5. Zhodnoťte hospodaření a navrhněte řešení na zlepšení stávající situace.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **PEKOVÁ, Jitka.** *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-807-3576-141
- **PROVAZNÍKOVÁ, Romana.** *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 280 s. Finance (Grada Publishing). ISBN 978-80-247-2097-5
- *Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění*
- *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.*

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Karel Karlovec**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **25. října 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **24. dubna 2015**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Finanční hospodaření obce Litohlavy“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne.....

.....

podpis autora

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala všem, kteří mi pomáhali při psaní této bakalářské práce, zejména svému vedoucímu panu Ing. Karlu Karlovci a paní Jaroslavě Fuchsové za jejich cenné rady a připomínky.

Obsah

Úvod	7
1. Územní samospráva a její členění	8
1.1. Obec	9
1.1.1. Působnost obce.....	9
1.1.2. Typy obcí	10
1.1.3. Orgány obce	11
1.2. Kraje.....	13
1.2.1. Působnost kraje	13
1.2.2. Orgány kraje.....	14
2. Finanční hospodaření obcí.....	16
2.1. Rozpočet obce	16
2.2. Příjmy obce	17
2.2.1. Daňové příjmy.....	18
2.2.2. Nedaňové příjmy.....	20
2.2.3. Kapitálové příjmy.....	21
2.2.4. Přijaté dotace.....	21
2.3. Výdaje obce.....	22
3. Představení obce	24
3.1. Charakteristika obce.....	24
3.2. Samospráva obce Litohlavy	25
3.2.1. Litohlavy pro občany	26
3.2.2. Příjmy obce a výdaje obce	26
4. Hospodaření obce Litohlavy	27
4.1. Analýza příjmů.....	27
4.1.1. Daňové příjmy.....	29
4.1.2. Nedaňové příjmy.....	33
4.1.3. Kapitálové příjmy.....	35
4.1.4. Dotace	35
4.2. Analýza výdajů	38
4.2.1. Běžné výdaje	39
4.2.2. Kapitálové výdaje.....	42
4.3. Financování obce Litohlavy	44

5. Dotazníkové šetření	47
6. Zhodnocení hospodaření obce a návrhy na zlepšení stávající situace	54
Závěr	59
Seznam tabulek	60
Seznam obrázků	61
Seznam použitých zkratek	62
Seznam použité literatury	64
Seznam příloh.....	67

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou finančního hospodaření obce Litohlavy, kde autorka žije již od svého narození. Práce se skládá ze dvou částí, teoretické části a praktické části, obsahuje šest kapitol.

První dvě kapitoly budou věnovány obecné teorii k finančnímu hospodaření obcí, přičemž první z nich se bude zabývat charakteristikou územní samosprávy, jejím vznikem, budou zde uvedeny její typické znaky a členění na obce a kraje. V dílčích podkapitolách budou postupně charakterizovány působnosti, typy a orgány obou územně samosprávných celků. Kapitola druhá se bude zabývat finančním hospodařením obcí. Budou zde představeny a popsány jednotlivé druhy příjmů a výdajů, jenž tvoří hlavní nástroj hospodaření obcí, a to rozpočet.

Na teoretickou část navazuje část praktická, která je pro tuto práci stěžejní. Praktické části jsou věnovány zbývající čtyři kapitoly. V třetí kapitole bude představena obec Litohlavy, její charakteristika včetně krátkého nastínění historie a popsání samosprávy obce. Následující kapitola s názvem Hospodaření obce Litohlavy bude rozdělena do tří podkapitol, a sice na analýzu příjmů, analýzu výdajů a financování obce Litohlavy. Pátá kapitola se bude věnovat vyhodnocení dotazníkového šetření. Závěr praktické části bude představovat celkové zhodnocení finančního hospodaření a autorka zde navrhne opatření, která by vedla ke zlepšení stávající situace.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat jednotlivé skutečné příjmy a výdaje obce Litohlavy, vyhodnotit dotazníkové šetření a na základě těchto analýz provést celkové zhodnocení a navrhnout opatření vedoucí ke zlepšení situace.

Pro zpracování teoretické části této práce bylo použito literatury, internetu, zákonů, vyhlášek a pro praktickou část především závěrečných účtů obce a výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad, tzv. výkaz Fin 2 - 12M.

1. Územní samospráva a její členění

Vývoj územní samosprávy je úzce spjat s vývojem státu. Po roce 1990 v České republice probíhá proces prohlubování demokracie a jeho součástí je i posilování územní samosprávy, především postavení obcí. Tato demokratizace společnosti umožňuje občanovi podílet se na řízení veřejných záležitostí, dává mu možnost ovlivňovat více společenské procesy či kontrolovat kvalitu veřejné správy. [1]

Stěžejním dokumentem v rámci fungování územní samosprávy a jejího rozvoje je Evropská charta místní samosprávy. Tato charta byla přijata roku 1985 ve Štrasburku a podepsaly ji členské státy Rady Evropy. V České republice pak platí od roku 1999. [2]

Dle autorů Peková, Pilný, Jetmar lze územní samosprávu chápat jako realizaci práva občanů na vlastní samosprávu, právo na spravování určitého území, které je menší než stát, a to na základě působnosti stanovené ústavou a příslušnými zákony při vytvoření potřebných ekonomických podmínek. [3]

Vznik územní samosprávy

Územní samospráva vznikala přirozeně a uměle. Přirozenou cestou, jako důsledek přirozeného osídlení, vznikly obce a města s větším či menším počtem obyvatel, kteří sídlí na stejném místě. Uměle pak byly vytvořeny kraje a to rozhodnutím zákonodárce na základě přijetí zákona o vytvoření 14 krajů jako vyšších územních samosprávných celků. [4]

Předpoklady fungování územní samosprávy

Nutnou podmínkou pro fungování územní samosprávy, jsou legislativní a ekonomické předpoklady.

Pod pojmem **legislativní předpoklady** jsou zahrnuty zákony, jejichž prostřednictvím je určen vznik a postavení jednotlivých stupňů územní samosprávy. Legislativa tedy upravuje organizaci a vnitřní členění územní samosprávy, vymezuje její funkce (samosprávná a přenesená). Legislativa dále determinuje pravomoci těchto stupňů, jejich působnost, autonomii a odpovědnost. Jsou zde vymezeny vzájemné vztahy mezi státem a územní samosprávou. Jelikož není územní samospráva finančně úplně soběstačná, je její hospodaření určitým způsobem ovlivněno právě státem. [4] [5]

K **ekonomickým předpokladům** se řadí možnost vlastnit majetek a právo s ním hospodařit, možnost získávat vlastní finanční prostředky (a to na základě svého rozhodnutí bez přímého zasahování státu) a sestavování vlastního rozpočtu a hospodaření podle něj. [4]

Typické znaky územní samosprávy

Pro základní i vyšší územně samosprávné celky existují společné typické znaky, a to území, občan a samospráva veřejných záležitostí.

Prvním z charakteristických rysů je **území**. V tomto smyslu je území definováno jako geograficky ohraničený celek. Dalším znakem je **občan**, tedy společenství občanů žijících na tomto území. Zde se ale mimo občanů lokalizují i firmy a tím pádem je ovlivněn ekonomický potenciál tohoto území, financování územní samosprávy a její aktivity. **Samosprávou veřejných záležitostí** pak rozumíme vlastní kompetence a působnost týkající se společenství občanů. [4]

Územní samospráva ve veřejné správě

Územní samospráva je součástí správy veřejné a člení se na základní a vyšší územní samosprávné celky. Základním územním samosprávným celkem je obec, kraj patří mezi vyšší. Zvláštní postavení zaujímá Praha, ta je zároveň obcí, krajem a hlavním městem České republiky. Správa města Prahy je upravena zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. [2]

1.1. Obec

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je obec základním samosprávným společenstvím občanů a tvoří jeden celek, který je vymezen jejími hranicemi. Obec je veřejnoprávní korporací, která má svůj majetek, vystupuje pod svým jménem a na vlastní odpovědnost, pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, chrání veřejný zájem při plnění svých úkolů. [6]

1.1.1. Působnost obce

České zákonodárství vymezuje dva typy působnosti obcí, tzv. **samostatnou působnost** a **přenesenou působnost**. [5]

Samostatná působnost obce, Peková (2011) uvádí **vlastní samosprávná funkce obce**, znamená, že obec spravuje své záležitosti samostatně, má tedy určité pravomoci zákonem upravené. Obec má právo na samosprávu, právo samostatně rozhodovat v oblastech veřejné správy, které se týkají věci územní samosprávy. Součástí nezávislé samosprávy je i právo mít svůj majetek a právo nakládat s ním. V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích jsou specifikovány aktivity, které jsou zahrnuty do samostatné působnosti. Pokud není tímto zákonem nestanoveno, jestli se jedná o přenesenou nebo samostatnou působnost, platí, že jde o samostatnou působnost. Na základě zvláštních zákonů patří do samostatné působnosti obce: místní poplatky, zřizování jednotky dobrovolných hasičů, zřizování a správa předškolních zařízení, základních škol, zřizování zdravotnických zařízení a ochrana veřejného zdraví a další. [5] [6]

Přenesená působnost neboli **přenesená funkce** je v podstatě okruh činností, které vykonávají obce jménem státu. Na tyto úkoly získá obec příspěvek ze státního rozpočtu. Státní správa tedy deleguje na obec některé své úkony, které jsou kontrolovány právě orgány státní správy, či v některých oblastech krajskými úřady. [4] [6]

Z hlediska rozsahu výkonu přenesené působnosti jsou zákonem o obcích vymezeny:

1. **obce základního typu**, kde přenesenou působnost vykonává každá obec svými orgány, jejich úkolem je například vést evidenci obyvatel či zajistit v obci volby,
2. **obce s pověřeným obecním úřadem** mají například kompetence rozhodovat o poskytování peněžité a věcné dávky nebo půjčky, musí zajistit volby do Parlamentu České republiky, do zastupitelstev krajů, obcí a do Evropského parlamentu,
3. **obce s rozšířenou působností** jsou mimo jiné oprávněny vydávat řidičské průkazy, občanské průkazy, cestovní doklady a živnostenská oprávnění. [2] [5]

1.1.2. Typy obcí

Dle zákona o obcích rozlišujeme následující typy obcí:

- **obce**, které nejsou městy,
- **města** - za město se dle zákona považuje obec s více než 3 000 obyvateli,
- **městysy** - jedná se o typ obcí, které z hlediska své velikosti a významem stojí mezi obcí a městem, status městysy je udělen předsedou Poslanecké sněmovny

Parlamentu České republiky a to jen těm obcím, které byly oprávněny užívat toto označení před 17. květnem 1954 a požádaly o jeho opětovné udělení ,

- **obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností** - zabezpečují ve svém správním obvodu výkon státní správy, a to nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím,
- **statutární města** - zaujímají postavení pověřených obecních úřadů, na rozdíl od měst můžou své území rozčlenit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy, v zákoně o obcích je uvedeno 25 největších a nejvýznamnějších měst České republiky, která mají postavení statutárního města,
- **hlavní město Praha** - povinně se člení na městské části.[4] [6]

1.1.3. Orgány obce

Mezi orgány obce se v České republice řadí zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a jeho zástupci (místostarostové). [6]

Zastupitelstvo je kolektivně volený orgán, který samostatně spravuje obec a náleží mu hlavní rozhodovací pravomoci. Zastupitelstvo tedy může rozhodovat ve všech samosprávných záležitostech, jež spadají do rozhodovací pravomoci základních územně samosprávních celků. Pro schválení návrhu musí platit princip nadpoloviční většiny. Ze zákona jsou jednání zastupitelstva přístupna veřejnosti. Členy zastupitelstva jsou tedy zvolení zástupci, již vzejdou z komunálních voleb, volební období je čtyřleté. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce. Počet členů v zastupitelstvu v závislosti na počtu obyvatel zachycuje tabulka č. 1. [3] [4]

Tab. č. 1: Počet členů zastupitelstva v obcích

Obec podle počtu obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500	5-15 členů
501 - 3 000	7-15 členů
3 001 - 10 000	11-25 členů
10 001 - 50 000	15-35 členů
50 001 - 150 000	25-45 členů
nad 150 000	35-55 členů

Zdroj: [6], vlastní zpracování, 2015

Počet členů zastupitelstva je odlišný v městských částech statutárních měst s počtem obyvatel nad 30 000. [6]

Rada obce představuje výkonný orgán. Podléhá zastupitelstvu (v samostatné působnosti), či rozhoduje na základě zákona (v rámci přenesené působnosti obce). Tento orgán tvoří starosta, stojící v čele, místostarostové a další členové. Počet členů rady zastupitelstva musí být lichý, jejich počet může být 5 - 11 členů, rada obce se nevolí v případě, když má zastupitelstvo méně než 15 členů. I zde platí pro usnesení princip nadpoloviční většiny. Na rozdíl od jednání zastupitelstva je jednání rady neveřejné. [4]

Starosta vzejde volbou zastupitelstva ze svých řad a ve své funkci setrvává až do zvolení nového starosty. Jedná se o osobu, která zastupuje obec navenek, je jejím představitelem a je považována za statutární orgán obce. Starosta odpovídá zastupitelstvu. Starosta má za úkol dle Pekové (2011) připravovat, svolávat, řídit schůze rady obce, podepisovat její usnesení, plnit úkoly zaměstnavatele, informovat veřejnost o činnosti obce a odpovídá za objednávku a provedení auditu. Starosta dále jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu a to se souhlasem ředitele krajského úřadu. Rovněž pak přebírá funkce tajemníka (pokud funkce tajemníka není zřízena). Zástupce starosty neboli **místostarosta** má za úkol zastupovat starostu v době jeho nepřítomnosti. [4]

Obecní úřad je tvořen starostou (je v čele, řídí ho), místostarosty, tajemníkem (je-li jeho funkce zřízena) a zaměstnanci. Má na starosti vykonávat administrativně organizační činnosti v oblasti samosprávné a přenesené působnosti. Obecní úřad se v rámci samostatné působnosti zabývá plněním úkolů zastupitelstva, rady obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Obecní úřad realizuje v oblasti přenesené působnosti výkon státní správy, mimo záležitostí, které spadají do působnosti zastupitelstva, rady či příslušné komise. [6]

Výbory jsou iniciativní, poradní a kontrolní orgány obce. Zastupitelstvo vždy zřizuje **finanční** a **kontrolní výbor**. V obcích, na jejichž územním obvodu se za poslední sčítání lidu hlásilo k jiné národnosti než české více jak 10 % občanů se zřizuje též **výbor pro národnostní menšiny**. Počet členů ve výborech musí být lichý. Finanční výbor se zabývá kontrolou hospodaření s majetkem obce, s finančními prostředky obce.

Může být pověřen plněním dalších úkolů zadaných zastupitelstvem. Kontrolní výbor pak má za úkol sledovat dodržování právních předpisů a plnění usnesení zastupitelstva a rady obce. [6]

Finanční i kontrolní výbory se musí skládat z nejméně tří členů, přičemž mezi ně nesmí patřit starosta, místostarostové, tajemník obce, ani jiní členové zabývající se hospodařením obce. Zastupitelstvo může zřídit také **osadní výbor**. Jeho členy jsou občané mající trvalý pobyt v té části obce, kde je zřízen osadní výbor obce, opět v minimálním počtu tří osob. [4] [6]

Komise, se stejně jako výbory, řadí mezi poradní a kontrolní orgány obce. Na rozdíl od nich je zřízena radou obce. Komise mohou v rámci samostatné působnosti předkládat radě obce různé návrhy a náměty, jsou tedy jejími iniciativními a poradními orgány. Jestliže byl komisi svěřen výkon přenesené působnosti, stává se i výkonným orgánem a zodpovídá se starostovi. [4] [6]

1.2. Kraje

Kraj je veřejnoprávní korporací, má svůj vlastní majetek a zákonem vymezené vlastní příjmy, hospodáří dle vlastního rozpočtu (za podmínek stanovených zákonem). Kraj vystupuje pod svým jménem na vlastní odpovědnost a pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. [7]

Kraje, jakožto vyšší samosprávné celky, začaly fungovat v roce 2001 na základě zákona č. 347/1997 Sb. [5]

Česká republika je rozdělena do 14 krajů, které se od sebe liší svou rozlohou, počtem obyvatel, struktuře osídlení či ekonomickým potenciálem. [4]

1.2.1. Působnost kraje

Působnost kraje je dvojího druhu, **samostatná** (vlastní samosprávná funkce) a **přenesená** (přenesená funkce). [4]

Samostatná působnost kraje je vymezena zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích a je do ní zahrnuto zejména:

- zpracovat program komplexního sociálně - ekonomického rozvoje kraje,
- územně plánovací dokumentace kraje,

- vytváření podmínek pro dopravní obslužnost kraje, rozvoj sociální péče, ochranu a rozvoj zdravých životních podmínek,
- spolupráce a zajištění ekologické výchovy a informovanosti o stavu životního prostředí,
- spravovat záležitosti v oblasti školství a vzdělání,
- ochrana veřejného pořádku atd. [3]

Přenesená působnost je vykonávána krajským úřadem ve správním obvodu kraje. V současné době se do přenesené působnosti zahrnují činnosti na úseku školství, památkové péče, sociální péče, zdravotnictví, územního plánování, péče o lesy a vody, činnosti na úseku pozemních komunikací, silniční dopravy, odpadů, životního prostředí, rybářství atd. [4]

1.2.2. Orgány kraje

Stejně jako obec má i kraj své orgány a sice zastupitelstvo, radu kraje, hejtmána, krajský úřad, výbory a komise. [4]

Krajské zastupitelstvo představuje vrcholný orgán kraje. Je voleno v rámci krajské úrovně územní samosprávy. Počet členů zastupitelstva je určen zákonem o krajích a závisí na počtu obyvatel kraje k 1. lednu v roce, kdy se konají volby do krajských zastupitelstev. Počet členů zastupitelstva v závislosti na počtu obyvatel v kraji je zachycen v tabulce č. 3. [3] [4]

Tab. č. 2: Počet členů zastupitelstva v krajích

Kraj podle počtu obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 600 tisíc	45 členů
600 - 900 tisíc	55 členů
nad 900 tisíc	65 členů

Zdroj: [6], vlastní zpracování, 2015

Zastupitelstvu náleží důležité rozhodovací a schvalovací pravomoci například zřizovat výbory, schvalovat rozpočet a závěrečný účet kraje, zřizovat a rušit organizační složky či rozhodovat o poskytování dotací. Veškeré pravomoci vyhrazené zastupitelstvu kraje jsou uvedeny v § 35 zákona o krajích. [4]

Schůze zastupitelstva se konají dle potřeby, ale minimálně jedenkrát za 3 měsíce. Aby bylo rozhodování a usnesení platné, je nezbytný souhlas nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva. Zasedání zastupitelstva jsou ze zákona veřejná. [4] [7]

Výkonným orgánem kraje je **rada kraje**, tvořená hejtmanem, náměstkou hejtmana a dalšími členy. Počet členů rady je 9 (pokud má kraj do 600 000 obyvatel), respektive 11 členů (kraje nad 600 000 obyvatel). [7]

V rámci samostatné působnosti je rada odpovědná za své činnosti zastupitelstvu. O záležitostech v rámci přenesené působnosti může rada rozhodovat jen na základě zákona. [4]

Hejtman, jakožto zástupce kraje navenek, je volen z řad zastupitelstva jeho členy. V době své nepřítomnosti je hejtman zastoupen svým náměstkem. Náměstek hejtmana i hejtman odpovídají za své činnosti vyplývající ze jejich funkce zastupitelstvu. [5]

Krajský úřad je výkonným orgánem, v jehož čele stojí jmenovaný ředitel, zodpovídá hejtmanovi. Úřad tvoří již zmiňovaný ředitel a zaměstnanci různých odborů, oddělení, zaměstnanci sekretariátu hejtmana a sekretariátu ředitele krajského úřadu. [4] [5]

Zastupitelstvo kraje ukládá úřadu úkoly v samostatné působnosti, v přenesené působnosti plní úkoly, které nejsou zákonem svěřeny zastupitelstvu, radě či zvláštnímu orgánu. [3]

Výbory představují iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva. Počet členů výborů musí být vždy lichý. Povinně se zřizuje:

- **finanční výbor**, jehož úkolem je kontrola hospodaření kraje s majetkem a s finančními prostředky,
- **kontrolní výbor** má mimo jiné za úkol kontrolu plnění usnesení zastupitelstva,
- **výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost** vyjadřující se například k síti škol a školských zařízení,
- **výbor pro národnostní menšiny**, pokud se na územním obvodu kraje za poslední sčítání lidu hlásilo k jiné národnosti než české alespoň 5 % občanů. [4]

Charakteristika **krajské komise** je stejná jako charakteristika obecní komise, viz podkapitola 1.1.3.

2. Finanční hospodaření obcí

Hospodaření územních samosprávných celků se řídí zákonem č. 250/2000, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v platném znění, který mimo jiné upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky obcí a krajů. [8]

2.1. Rozpočet obce

Rozpočet obce je nedílnou součástí veřejných rozpočtů v rozpočtové soustavě. Při jeho vytváření, rozdělování a používání je využit **nenávratný, neekvivalentní a nedobrovolný** (především u daní) způsob financování. Tento způsob je charakteristický pro všechny veřejné rozpočty. [5]

Základním finančním plánem pro financování činností obce je právě rozpočet. Tvoří se vždy na jedno rozpočtové období, jenž je shodné s kalendářním rokem. Při zpracování rozpočtu se vychází z **rozpočtového výhledu**. Ten představuje pomocný nástroj územního samosprávného celku a svazku obcí a slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. V rozpočtovém výhledu jsou obsaženy souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, především o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. [8]

Dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je rozpočet sestavován jako **vyrovnaný** ($P = V$). Je možné jej schválit také jako **přebytkový** ($P > V$), a to za předpokladu, že některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech či jsou určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Rovněž je možné schválit i **schodkový** rozpočet ($P < V$), ale jen v případě, že schodek bude možné uhradit buď finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, finanční výpomocí či výnosem z prodeje komunálních dluhopisů. [8]

Rozpočet obce (ale i krajů) je **decentralizovaný peněžní fond**, v němž jsou zahrnuty příjmy získané na základě jejich přerozdělení v rozpočtové soustavě a příjmy dosažené vlastní činností obce. Veškeré tyto příjmy jsou rozděleny a použity na financování veřejných a smíšených statků buď prostřednictvím veřejného sektoru územní samosprávy nebo prostřednictvím sektoru soukromého. [5]

Struktura rozpočtu je tvořena příjmy a výdaji. Většinou se rozpočet sestavuje ve dvojím průřezu, a sice běžný a kapitálový rozpočet. Tímto způsobem lze ku příkladu přehledně analyzovat, na jaké účely jsou vynaloženy daňové i nedaňové příjmy. [5]

Následující tabulka zachycuje schéma běžného a kapitálového rozpočtu obce v ČR.

Tab. č. 3: Schéma běžného a kapitálového rozpočtu

PŘÍJMY	VÝDAJE
<p>Běžné příjmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daňové <ul style="list-style-type: none"> ○ svěřené daně ○ sdílené daně ○ místní poplatky ○ správní poplatky • Nedaňové <ul style="list-style-type: none"> ○ příjmy z pronájmu majetku ○ poplatky za služby ○ příjmy od OS, PO ○ zisk obecních podniků ○ dividendy z akcií, přijaté úroky ○ dary ○ přijaté sankční pokuty ○ dotace (přijaté neinvestiční transfery) 	<p>Běžné výdaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mzdy a platy • povinné pojistné za zaměstnance • materiálové • energie • nájemné • sociální dávky • dotace vlastním OS a jiným subjektům • neinvestiční příspěvky PO • výdaje na sdužování finančních prostředků (neinvestiční) • placení daně • placení sankcí za porušení rozpočtové kázně • placené pokuty • placené úroky • ostatní (poskytnuté dary)
<p>Kapitálové příjmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z prodeje majetku - nemovitého a movitého dlouhodobého majetku • z prodeje akcií a majetkových podílů • přijaté investiční úvěry • příjmy z emise komunálních obligací • dotace (přijaté investiční transfery) 	<p>Kapitálové výdaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na pořízení hmotného a nehmotného DM • na nákup cenných papírů • na poskytnuté investiční dotace OS a různým subjektům • na investiční příspěvky PO • splátky investičních úvěrů • na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům

Zdroj: [4], vlastní zpracování, 2015

2.2. Příjmy obce

Příjmy obcí lze členit z několika hledisek. Z hlediska návratnosti se příjmy dělí na návratné a nenávratné. Nenávratné pak z ekonomického hlediska dělíme na vlastní

(daňové, nedaňové a kapitálové příjmy) a cizí (nenávratné přijaté dotace.) Významné je třídění příjmů dle tabulky č. 3, rozděluje příjmy na kapitálové a běžné. [4]

Většina **běžných příjmů** se každoročně opakuje, ale jejich objem se mění. Jsou použity na financování běžných, každoročně se opakujících potřeb. Běžné příjmy se dají dále členit a sice dle charakteru na daňové a nedaňové, dle původu na příjmy vlastní a příjmy z přerozdělovacích procesů. [4]

Kapitálové příjmy představují zpravidla jednorázový příjem. Jedná se zde o účelové příjmy, pomocí nichž se financují dlouhodobé potřeby. Z hlediska původu se dělí též na příjmy vlastní a příjmy z přerozdělovacích procesů. [4]

Dále lze příjmy třídit z **hlediska plánovatelnosti** na **příjmy plánované** (jejich objem a podíl musí být rozhodující) a na **příjmy neplánované**, na které se nesmí spoléhat, jelikož většina z nich je nahodilých.

Vyhláška ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě rozděluje příjmy obcí na základě druhového třídění do následujících tříd:

- Třída 1 - daňové příjmy
- Třída 2 - nedaňové příjmy
- Třída 3 - kapitálové příjmy
- Třída 4 - přijaté dotace. [9] [10]

2.2.1. Daňové příjmy

Dle Pekové (2011) představují daňové příjmy rozhodující podíl v celkových příjmech rozpočtů obcí. Obce mají velmi omezenou daňovou pravomoc v oblasti určování sazby daně, základu daně a slev na daních. Relativně větší daňovou pravomoc mají u místních poplatků. Správcem a výběřčím daně je vždy místně příslušný finanční úřad, který posílá převodním příkazem daňový výnos příslušné obci na její účet u peněžního ústavu. Místní poplatky jsou spravovány a vybírány samostatně obecními úřady. [3]

Daňové příjmy obecních rozpočtů mohou mít formu svěřených daní, sdílených daní, místních poplatků či správních poplatků. [3]

Svěřené daně jsou takové daně, jejichž celý výnos výlučně plyne do rozpočtu obcí. Jedná se o daň z nemovitých věcí (pozemky a stavby nacházející se na konkrétním

území obce). Obec smí na základě platné vyhlášky zavést místní koeficient vztahující se na všechny nemovitosti na území obce. Místní koeficient se pohybuje v rozmezí 2 - 5 a vynásobí se jím daň za jednotlivé druhy nemovitostí (výjimku tvoří zemědělské půdy uvedené v § 5, odst. 1 zákona ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí). Zavedením místního koeficientu mohou obce ovlivňovat velikost daně z nemovitých věcí. [11] [12] [13]

Svěřenou daní může být i daň z příjmů právnických osob, ale jen v případě, že právnickou osobou je obec sama. [12]

Sdílené daně jsou takové daně, jejichž výnos se rozděluje zákonem stanoveným způsobem mezi jednotlivé veřejné rozpočty, do obecního rozpočtu tedy proudí pouze určitý podíl z celostátně vybírané daně. [11]

Mezi sdílené daně tvořící daňové příjmy patří:

- **daň z přidané hodnoty (DPH)** - do obecních rozpočtů plyne 20,83 % z celostátního hrubého výnosu této daně,
- **daň z příjmů fyzických osob (DPFO)** - dle zákona o rozpočtovém určení daní plyne do rozpočtů obcí:
 - a) podíl 22,87 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné zaměstnavatelem,
 - b) podíl 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob (vybírané srážkou) s výjimkou výnosu uvedeného v bodě a),
 - c) podíl 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého výnosy v bodech a) a b).
- **daň z příjmů právnických osob (DPPO)** - z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob plyne do obecních rozpočtů jen 23,58 % za předpokladu, že obec není právnickou osobou. [12]

Místní poplatky neboli municipální (obecní) daně se řídí zákonem o místních poplatcích. Jsou fakultativního charakteru, tím se rozumí, že obec (respektive její zastupitelstvo) rozhoduje, zda a jaké konkrétní místní poplatky bude vybírat na svém území a v jaké výši. [4]

Obce mohou vybírat následující místní poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. [14]

Místní poplatky tvoří v průměru pouhé 2 % z celkových příjmů územních rozpočtů. [3]

Správní poplatky obec vybírá za správní úkony vykonávané v rámci přenesené působnosti, jejich výše je uvedena v sazebníku správních poplatků, který je přílohou zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích v platném znění. Správním úkonem je například výpis z matriky, vystavení či ověření pravosti dokladů. [4] [11]

2.2.2. Nedaňové příjmy

Peková (2011) dělí nedaňové do těchto skupin: příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky, sankční příjmy (přijaté pokuty) a ostatní příjmy. Obcím náleží větší pravomoc při ovlivňování nedaňových příjmů (oproti daňovým příjmům), mohou ovlivnit jejich výši a strukturu. [5]

Příjmy z vlastního podnikání představují v podmínkách ČR pouhý doplňkový příjem rozpočtu obce. Jedná se o příjmy z pronájmu majetku (zajišťují dlouhodobě stabilní položku rozpočtu), příjmy z finančního investování (v případě, že obec drží volné peněžní prostředky, může je zhodnotit formou termínovaného vkladu či investicí do obchodovatelných cenných papírů). Příjmem z vlastního podnikání může být i podíl na zisku podniků s majetkovým vkladem obce (pokud je podnikání úspěšné a podnik generuje zisk), tento typ zisku je v ČR charakteristický spíše pro větší města, která zakládají obchodní společnosti. [4]

Uživatelské poplatky se řadí mezi běžné příjmy, financují se z nich běžné výdaje. Obec stanoví tento poplatek za smíšené statky, které zabezpečuje pro své občany. Do této skupiny se nejčastěji řadí vodné, stočné, poplatky za odvoz komunálního odpadu (pokud se nejedná o municipální daň). [5]

Sankční příjmy jsou obtížně plánovatelné, jejich výnos plynoucí do obecních rozpočtů je nahodilý a nízký. Sankční příjmy představují pokuty, které obce mohou ukládat subjektům za přestupky (na základě zmocnění zákonem o přestupcích) v rámci přestupkového řízení. Jedná se například o pokuty za znečišťování veřejných prostranství. [4]

Mezi **ostatní nedaňové příjmy** lze zařadit dary a výnosy z veřejných sbírek. Často se jedná o příjmy účelové. Jejich výnos je nízký a nahodilý. Dary (jako zdroje příjmů obcí) jsou v ČR osvobozeny od daně z příjmů. [5]

2.2.3. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy představují příjmy, které jsou jednorázové a pravidelně se neopakují. Řadíme k nim prostředky získané prodejem obecního majetku a sponzorské dary na pořízení investic. [4]

2.2.4. Přijaté dotace

Dotace představují pro obce významnou položku do jejich rozpočtů, z důvodu finanční nesoběstačnosti obcí. Obce získávají na výkon činností v rámci přenesené působnosti dotace ze státního rozpočtu. [3]

Mimo tyto dotace jsou obcím v ČR poskytovány **běžné** dotace, jejichž účelem je pokrytí provozních výdajů, a **kapitálové** dotace zajišťující veřejné statky v patřičném standardu. Obce musejí o některé dotace žádat, některé jim jsou přiděleny automaticky. V prvním případě hovoříme o dotacích **nenárokových**, kde obec musí splnit určitá kritéria pro jejich získání. Dotace, které jsou obcím poskytovány automaticky, pravidelně a bez zažádání, se nazývají **nárokové**. [5]

Dotace jsou obcím poskytovány jako **účelové** nebo **neúčelové**. V případě účelových dotací je přesně definován, jak už z názvu vyplývá, účel jejich použití. Oproti tomu neúčelové dotace jsou použity na financování jakékoliv činnosti či potřeby. [4]

Obce mohou získávat dotace nejen ze státního rozpočtu, ale i z kapitoly Všeobecné pokladní správy státního rozpočtu, z rezortních kapitol státního rozpočtu (a to v rámci grantových programů ministerstev na základě žádosti), ze státních fondů (dotace jsou přísně účelové), z fondů Evropské unie (musí se o ně zažádat a jsou přísně účelové). [4]

2.3. Výdaje obce

Obecní výdaje, stejně jako příjmy, lze členit dle různých aspektů. Můžeme je dělit z hlediska jejich **rozpočtového plánování** na **plánované a neplánované**. Objem plánovaných výdajů lze určit poměrně přesně předem, neboť valná většina z nich se pravidelně opakuje. Oproti tomu výdaje neplánované mají nahodilý charakter, nelze je tedy předpovědět dopředu, ani jejich výši, může se jednat například o výdaje na odstraňování škod způsobených živelnými katastrofami či o různé pokuty a penále. Dle **infrastruktury** jsou rozděleny výdaje na **ekonomickou infrastrukturu** (do této skupiny patří výdaje na financování potřeb organizací, které zabezpečují veřejné statky a poplatkové služby) a výdaje na **sociální infrastrukturu** (sem patří například běžné a kapitálové výdaje na vzdělání, kulturu či na sport). [4] [5]

Výdaje lze dělit podle **funkcí veřejných financí** na výdaje na alokační, redistribuční a stabilizační činnost. **Alokační výdaje** představují výdaje na nákup služeb od soukromých firem (prostřednictvím veřejných zakázek), výdaje na financování čistých i smíšených statků, výdaje na uhrazení případné ztráty vlastních podniků (obec je zakladatelem těchto podniků). Alokační výdaje mají určité **stabilizační účinky**. Územní samospráva prostřednictvím nákupů služeb a vstupů pro veřejný sektor od soukromých firem ovlivňuje poptávku a působí současně na nabídku. To má pak vliv na růst pracovních příležitostí a stabilizaci zaměstnanosti, může to znamenat i případné snižování míry nezaměstnanosti v obci a sociálně ekonomický rozvoj. **Redistribuční výdaje** nepředstavují žádné objemově významné položky výdajů obecního rozpočtu, jsou nenárokovatelné. Jedná se o sociální transfery obyvatelům obce, například výdaje na doplňkové mimořádné sociální výpomoci a dávky, příspěvky na bydlení sociálně slabším skupinám obyvatel. [3] [4] [5]

Závazné je rozdělení výdajů dle platné **rozpočtové skladby** na výdaje běžné (třída 5) a kapitálové (třída 6). **Běžné výdaje** jsou určeny k financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb v příslušném rozpočtovém období (v lokálním a regionálním

veřejném sektoru). Jsou rovněž označovány také jako neinvestiční nebo provozní, souvisejí tedy s financováním neinvestičních nákladů na zabezpečování veřejných statků. Zahrnují například:

- výdaje na platy,
- výdaje za neinvestiční nákupy,
- neinvestiční transfery podnikatelským subjektům,
- neinvestiční transfery neziskovým organizacím,
- neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům,
- neinvestiční transfery obyvatelstvu,
- neinvestiční převody Národnímu fondu a další neinvestiční výdaje. [4] [5]

Kapitálové výdaje (označovány též jako investiční) jsou naopak určeny k financování dlouhodobých, investičních potřeb, které se běžně neopakují a přesahují jedno rozpočtové období. K těmto výdajům se řadí:

- výdaje na investiční nákupy,
- výdaje na nákup akcií a majetkových podílů,
- investiční transfery,
- investiční půjčené prostředky,
- investiční transfery Národnímu fondu a ostatní investiční výdaje. [5]

Rozpočtová skladba třídí výdaje na nenávratné a návratné. **Návratnými výdaji** se rozumí krátkodobé finanční prostředky, které obec půjčuje jinému článku rozpočtové soustavy či svým občanům. **Nenávratných** výdajů je většina, mohou mít formu běžných i kapitálových výdajů. Nenávratnými výdaji jsou například transfery vlastním neziskovým organizacím splátky jistin (z dříve čerpaných návratných finančních prostředků), placené úroky (vyplývající ze úvěrových závazků) placené daně, různé sankční platby a další. [4]

3. Představení obce

3.1. Charakteristika obce

Obec Litohlavy se nachází na území Plzeňského kraje, asi 3,5 km severozápadně od města Rokycany a rozprostírá se na území o výměře 725 ha. [15]

Původní název obce znějící "Lítohlavy" byl vysvětlován jako ves lidí majících lítou, tedy prudkou hlavu. Teprve od roku 1916 se jako úřední název používá zkrácená varianta názvu, a to Litohlavy. Ve svém znaku, který je znázorněn na obrázku č. 1, má obec hlavu panny. Tento symbol je spojen právě s původem názvu obce. [16]

Obr. č. 1: Znak obce

Zdroj: [17]

První historická zmínka o obci pochází z roku 1390, kdy byla vesnice majetkem arcibiskupa a součástí rokycanského panství. Od roku 1850 až do roku 1945 působil v Litohlavech obecní úřad, který byl v roce 1945 nahrazen místním národním výborem. V roce 1980 se obec stala osadou města Rokycany. Na základě referenda se Litohlavy oddělily od Rokycan a od 1.1. 1994 byl obnoven obecní úřad. [15] [16]

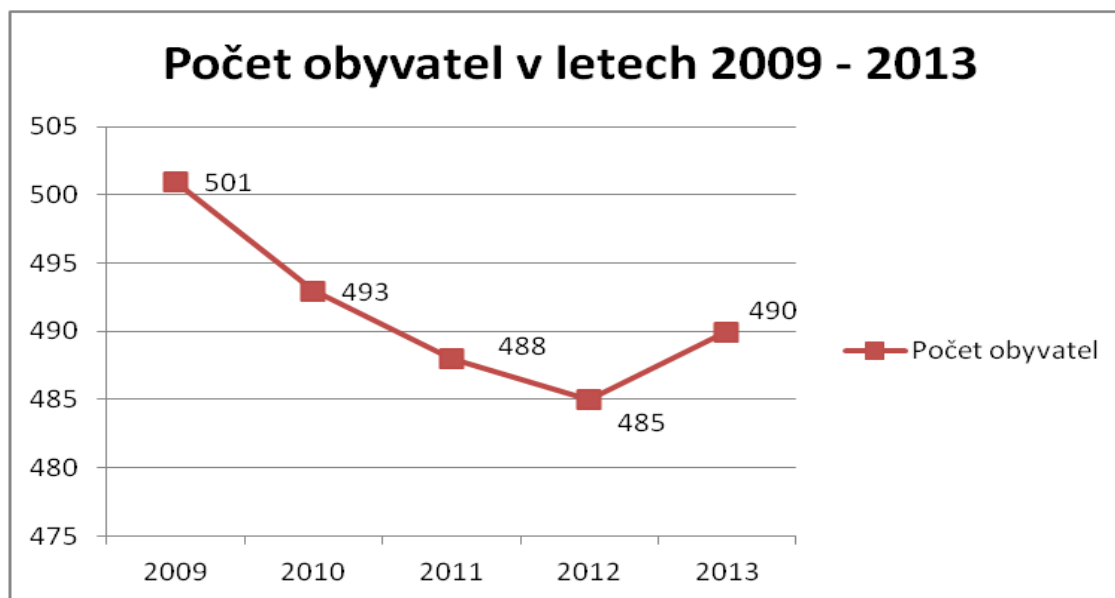
Pro turisty je velice zajímavá poutní kaple Navštívení Panny Marie. Tato dominanta Litohlav, stojící na kopci Vršíček, byla postavena v letech 1744 - 1747 jako poděkování za ochranu od moru, který v tehdejších dobách řádil na Rokycansku.

Pod Vršíčkem se nachází areál místní tělovýchovné jednoty (TJ), kde mohou občané využít víceúčelové hřiště, antukové kurty či restaurační zařízení. Též se zde každoročně pořádá tradiční Vršíčková pout'.

Co se infrastruktury týče, je obec propojená s městem Rokycany linkami ČSAD. Velkou výhodou je jistě také nedaleký sjezd z dálnice D5 mezi Prahou a Plzní. Přes obec vede i cykloturistická trasa. [15]

K 1.1. 2013 zde žilo 490 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel v letech 2009 - 2013 znázorňuje následující graf. [18]

Obr. č. 2: Vývoj počtu obyvatel v obci Litohlavy v letech 2009 - 2013

Zdroj: [18], vlastní zpracování, 2015

Z obrázku č. 2 je patrné, že od roku 2009 do roku 2012 počet obyvatel v obci klesal, od roku 2012 pak lze vidět nepatrný nárůst obyvatelstva. Dle výše uvedených údajů o počtu obyvatel v jednotlivých letech (kromě roku 2009) lze Litohlavy zařadit do kategorie obce do 500 obyvatel.

3.2. Samospráva obce Litohlavy

Dle tabulky č. 1, vztahující se k paragrafu 68 zákona č. 128/2000 Sb., spadají Litohlavy vzhledem ke svému počtu populace do již výše zmíněné kategorie "obce do 500 obyvatel", tudíž počet členů zastupitelstva může být v rozmezí 5 - 15 osob. Z výsledků komunálních voleb v roce 2014 vzešlo zastupitelstvo čítající celkem 9 členů. Hlavou obce je starosta Ing. Milan Preťo, jeho zástupcem je místostarosta Šárka Pražská. V obci je zastupitelstvem povinně zřízen kontrolní a finanční výbor. Dále jsou zde zřízeny:

- výbor pro výstavbu a územní plánování,
- výbor pro životní prostředí,
- výbor školský a kulturní,

- výbor sociálně-podnikatelský,
- výbor pro zajištění veřejného pořádku.

Každý výbor je tvořen předsedou a 2 členy. Předsedou jednotlivého výboru je vždy jeden ze zastupitelů. [19]

3.2.1. Litohlavy pro občany

V obci je zřízena příspěvková organizace, a to mateřská škola s kapacitou pro 25 dětí. Tato organizace byla zřízena k 1. prosinci 2002. Mateřská škola se nachází v budově obecního úřadu. Ve stejné budově se nachází též knihovna. Mezi spolky a sdružení v obci patří sdružení dobrovolných hasičů (SDH). Obyvatelé obce mohou své sportovní vyžití uplatnit v již zmiňovaném areálu TJ, kde se nachází venkovní antukové kurty a víceúčelové hřiště, mohou se stát členy nohejbalového, házenkářského či cykloturistického oddílu. [20]

3.2.2. Příjmy obce a výdaje obce

Obec Litohlavy, stejně jako jakákoliv jiná obec v ČR, se řídí přílohou k vyhlášce ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě a rozděluje své příjmy a výdaje dle druhového třídění do jednotlivých tříd, přičemž třídy 1 - 4 zahrnují příjmy, výdaje náleží do tříd 5 - 6. Třída 8 pak představuje financování. [10]

V následující tabulce jsou jednotlivé druhy příjmů a výdajů obce Litohlavy v letech 2009 - 2013, které si autorka vybrala pro vypracování této bakalářské práce. Jedná se o data platná k 31.12. příslušného roku, tedy o tzv. plnění na konci roku.

Tab. č. 4: Celkové příjmy a výdaje obce Litohlavy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Třída 1 - daňové příjmy	3732,89	4003,9	3889	3932,587	4810,531
Třída 2 - nedaňové příjmy	139,12	137,02	178	152,204	288,378
Třída 3 - kapitálové příjmy	30,3	0	0	0	4,65
Třída 4 - dotace	629,96	577,47	260	398,828	2046,986
PŘÍJMY CELKEM	4532,27	4718,39	4327	4483,619	7150,545
Třída 5 - kapitálové výdaje	3159,37	2425,7	2339	2544,733	2808,489
Třída 6 - běžné výdaje	968,46	1121,27	4010	49,489	1006,919
VÝDAJE CELKEM	4127,83	3546,97	6349	2594,222	3815,408

Zdroj: [21] vlastní zpracování, 2015

4. Hospodaření obce Litohlavy

Tato část bakalářské práce se bude zaměřovat na hospodaření obce Litohlavy, konkrétně na analýzu příjmů a výdajů a na vývoj rozpočtu v letech 2009 - 2013.

Finanční hospodaření podléhá přezkoumání na základě zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Toto přezkoumání provádí na základě žádosti obce Litohlavy pracovníci Krajského úřadu Plzeňského kraje. Ve sledovaných letech při přezkoumání hospodaření územně samosprávného celku Litohlavy nebyly zjištěny žádné chyby či nedostatky. [21] [22]

4.1. Analýza příjmů

V této podkapitole, zaměřené na analýzu příjmové stránky rozpočtu obce Litohlavy, jsou jednotlivé příjmy členěny podle rozpočtové skladby na dílčí části, a sice na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a dotace. Dále se tato podkapitola věnuje plnění příjmů rozpočtů v jednotlivých letech.

Schválený rozpočet se během rozpočtového období mění vlivem různých faktorů, provádějí se úpravy rozpočtu (tzv. rozpočtová opatření) a ze schváleného rozpočtu (SR) se stává rozpočet upravený (UR). Upravený rozpočet není ještě konečný, důležitý je stav příjmů ke konci roku. Následující tabulka zachycuje plnění rozpočtu celkových příjmů v letech 2009 - 2013.

Tab. č. 5: Plnění rozpočtu celkovými příjmy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Rozpočtované příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Schválený rozpočet (SR)	4150,32	3949	3990,02	3946	4270
Upravený rozpočet (UR)	4493,96	4331	4315	4247,325	6421,52
Skutečnost (SK)	4532,27	4718,39	4327	4483,619	7150,545
Plnění rozpočtu (SK/SR) v %	109,2 %	119,5 %	108,4 %	113,6 %	167,5 %
Plnění rozpočtu (SK/UR) v %	100,9 %	108,9 %	100,3 %	105,6 %	111,4 %

Zdroj: [21], vlastní zpracování, 2015

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že skutečné příjmy obce byly ve všech letech větší než schválené i než upravené, což lze považovat za velice příznivé. K největším změnám během rozpočtového období došlo v roce 2013, kdy plnění rozpočtu (SK/UR) dosáhlo 111,4 % a skutečné příjmy převyšovaly ty schválené o cca 2 880 000 Kč. Na druhou stranu nejlépe byly příjmy odhadnuty v roce 2011, kdy plnění rozpočtu (SK/UR) činilo

100,3 % a schválené příjmy byly oproti skutečnému plnění k 31. prosinci 2009 podhodnoceny jen o 336 980 Kč.

Skutečné celkové příjmy se až do roku 2012 pohybují v průměru kolem 4,5 mil. Kč, razantní nárůst lze spatřit v roce 2013, kdy se jejich objem zvýšil oproti předchozímu roku o cca 2,6 mil. Kč. Progresi celkových příjmů v roce 2013 způsobil razantní nárůst přijatých dotací.

Jak již bylo uvedeno výše, jsou příjmy obce rozčleněny na daňové, nedaňové, kapitálové a dotace. Tato struktura příjmů, včetně jejich výše v jednotlivých letech je uvedena v následující tabulce.

Tab. č. 6: Struktura příjmů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Druhy příjmů	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	3732,89	4003,9	3889	3932,587	4810,531
Nedaňové příjmy	139,12	137,02	178	152,204	288,378
Kapitálové příjmy	30,3	0	0	0	4,65
Dotace	629,96	577,47	260	398,828	2046,986
Příjmy celkem	4532,27	4718,39	4327	4483,619	7150,545

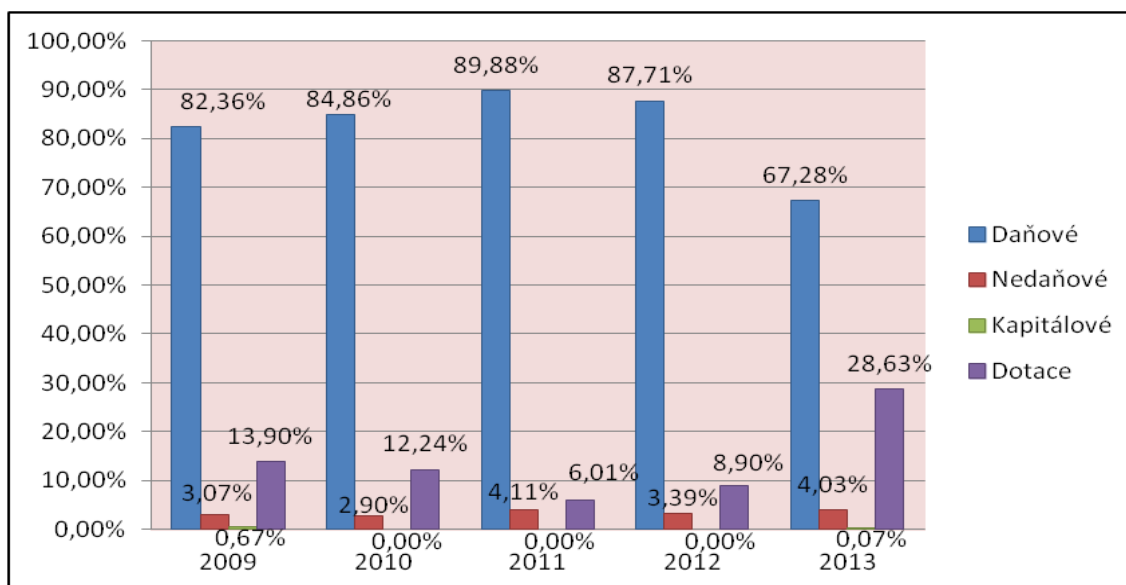
Zdroj: [21], vlastní zpracování, 2015

Z tabulky č. 6 je patrné, že převážnou část obecních příjmů tvoří ve všech letech daňové příjmy. Jejich výše v letech 2009 - 2012 nepatrně kolísala kolem částky 4 mil. Kč, v roce 2013 se blížila k hranici 5 mil. Kč.

Ostatní položky, tj. dotace, nedaňové a kapitálové příjmy, tvoří v jednotlivých letech (kromě roku 2013) v porovnání s daňovými příjmy zanedbatelné částky. Právě v roce 2013 došlo až k pětinasobnému nárůstu dotací oproti předchozímu roku. V témže roce vzrostly i nedaňové příjmy a na účet obce byly připsány dokonce i kapitálové příjmy.

Následující graf na obrázku č. 3 dokazuje tvrzení, že převládající složkou celkových příjmů jsou daňové příjmy. V letech 2009 - 2010 představují pro obec více než 80 % z celkových příjmů. V roce 2011 tvoří téměř až 90 % veškerých příjmů, ale v roce 2013 pak "jen" 67,28 %. Došlo totiž k již zmíněnému nárůstu dotací. Naopak nejméně se na celkových příjmech podílejí příjmy kapitálové, v letech 2010, 2011 a 2012 nemá obec dokonce žádné kapitálové příjmy.

Obr. č. 3: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech obce (v %)

Zdroj: [21], vlastní zpracování, 2015

4.1.1. Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou nejvýznamnějším druhem příjmů obecního rozpočtu. Tento fakt potvrzuje i výše uvedený obrázek č. 3, ve kterém daňové příjmy přesahují několikanásobně ostatní příjmy. Avšak velikost výnosu daní nemůže obec ovlivnit. Tento výnos určuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. [23]

Na základě poznatků uvedených v teoretické části této bakalářské práce, jsou daňové příjmy rozděleny na příjmy ze sdílených daní a příjmy ze svěřených daní. Místní a správní poplatky zařadila autorka souhrnně do ostatních daňových příjmů.

Tabulka č. 7 uvádí procentuální zastoupení jednotlivých forem daňových příjmů na celkových daňových příjmech. Nejhojnější zastoupení mají daně sdílené. Oproti tomu svěřené daně a ostatní daňové příjmy zpravidla nepřekročí hranici 10 %, vyjma svěřených daní v roce 2011 a 2012, kdy dosáhly 10,56 % respektive 10,55 %.

Tab. č. 7: Struktura daňových příjmů v letech 2009 - 2013 (v %)

Forma daňového příjmu	2009	2010	2011	2012	2013
Sdílené daně	86,03 %	84,55 %	83,61 %	83,31 %	86,41 %
Svěřené daně	7,94 %	9,72 %	10,56 %	10,55 %	8,50 %
Ostatní daňové příjmy	6,03 %	5,73 %	5,83 %	6,14 %	5,09 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Sdílené daně

Na základě dat uvedených v tabulce č. 7, lze sdílené daně považovat za podstatnou část daňových příjmů obce. Ve všech sledovaných letech totiž tvoří více jak 80 % daňových příjmů. Mezi tyto daně se řadí daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob ze SVČ, daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty.

Jednotlivé druhy sdílených daní včetně jejich výše v letech 2009 - 2013 uvádí následující tabulka.

Tab. č. 8: Sdílené daně v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Sdílené daně	2009	2010	2011	2012	2013
DPFO ze závislé činnosti	715,66	732,19	759,156	778,143	1000,333
DPFO ze SVČ	100,61	88,84	31,082	29,645	43,173
DPFO z kapitál. výnosů	66,57	65,49	70,328	83,007	102,562
DPPO	727,3	798,05	715,571	777,667	892,324
DPH	1601,28	1700,83	1674,894	1607,966	2118,456

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

Ze sdílených daní (a daní vůbec) představuje **daň z přidané hodnoty** největší příjmy pro obecní rozpočet. Z tabulky č. 8 je patrné, že v letech 2009 - 2013 tvoří až 50 % příjmů ze sdílených daní. Lze si všimnout, že v roce 2013 vzrostl výnos z DPH oproti předchozímu roku o 510 490 Kč. Tento nárůst byl především způsoben přijetím novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. V roce 2012 do obecních rozpočtů plynulo jen 19,93 % z celostátního hrubého výnosu DPH, novela pak přinesla zvýšení na 20,83 % z celostátního hrubého výnosu této daně. [12]

Objem výnosu z DPH plynoucí do obecního rozpočtu je ovlivněn i sazbou daně. Základní i snížená sazba DPH se v průběhu sledovaných let měnila. Tyto změny jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. č. 9: Vývoj sazeb DPH v letech 2009 - 2013 (v %)

Období	Základní sazba	Snížená sazba
1.1. 2009 - 31.12. 2009	19 %	9 %
1.1. 2010 - 31.12. 2011	20 %	10 %
1.1. 2012 - 31.12. 2012	20 %	14 %
1.1. 2013 - 31.12. 2013	21 %	15 %

Zdroj: [25], vlastní zpracování, 2015

Daň z příjmů právnických osob tvoří skoro čtvrtinu příjmů ze sdílených daní. Do roku 2011 tato daň kolísala, od roku 2011 lze vysledovat rostoucí trend, přičemž v roce 2013 dosáhla svého maxima. Sazba této daně činila a nadále činí 19 % ze základu daně.

Důležitým zdrojem příjmů obce je i výnos **daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti**. Sazba daně se v průběhů let neměnila a představuje 15 % ze základu daně. Nejnižší hodnoty tato daň nabyla v roce 2009, tedy v období po celosvětové hospodářské krizi, ovšem v následujících letech má DPFO ze závislé činnosti vzrůstající tendenci, což je způsobeno rostoucím trendem mezd. [26]

Výnosy **DPFO ze SVČ** a **DPFO z kapitálových výnosů** jsou dle hodnot uvedených v tabulce č. 8 v porovnání s ostatními výnosy sdílených daní velice nízké. Daň z příjmů ze samostatné výdělečné činnosti velmi citlivě reaguje na hospodářský vývoj. DPFO ze samostatné výdělečné činnosti klesala až do roku 2012. Tento pokles lze považovat ještě za důsledek již zmíněné hospodářské krize, která má na svědomí nejen snížení zisku živnostníků. V roce 2013 výnos DPFO ze SVČ mírně vzrostl, ale nedosahoval ani poloviny výnosu na počátku sledovaného období.

Svěřené daně

Jediným zástupcem této skupiny daní je **daň z nemovitých věcí**. Až do roku 2013 se tato majetková daň nazývala "daň z nemovitostí". Dne 1. ledna 2014 vzešla v platnost novela k zákonu č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. [27]

Jak již bylo zmíněno v teoretické části této bakalářské práce, plyne celý výnos daně z nemovitých věcí do rozpočtu obce. Výši výnosu této daně může obec do jisté míry ovlivnit zavedením místního koeficientu na základě platné vyhlášky. Obec Litohlavy ale příležitost ke zvýšení výnosu této daně pomocí místního koeficientu zatím nevyužila.

Tab. č. 10: Svěřené daně v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Svěřené daně	2009	2010	2011	2012	2013
Daň z nemovitých věcí	296,35	389,02	410,773	414,832	408,785

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

Jak je patrné z tabulky č. 10, daň z nemovitých věcí rostla až do roku 2012, v roce 2013 klesla o 6 047 Kč. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2010, kdy tato daň vzrostla oproti roku 2009 skoro o 100 tis. Kč. Tento nárůst byl zapříčiněn změnou zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, kdy se některé sazby vůči předchozímu roku zdvojnásobily. Jednalo se o změnu sazby daně z pozemků uvedenou v § 6 odst. 2 písmene a), b), c) a sazby daně ze staveb uvedenou v § 11 odst. 1 písmene a), b), c), d) v bodech 1, 2, e), f). [13]

Ostatní daňové příjmy

Mezi ostatní daňové příjmy, na základě položek uvedených ve výkazu pro hodnocení územních samosprávných celků Fin 2 - 12 M, zahrnuje autorka následující příjmy: poplatek za likvidaci komunálního odpadu, poplatek ze psů, správní poplatek a odvod z loterií her. V tabulce níže jsou uvedeny jednotlivé poplatky vybírané v letech 2009 - 2013 a jejich výše.

Tab. č. 11: Ostatní daňové příjmy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Ostatní daňové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Poplatek za likvidaci kom. odpadu	216,26	221,99	218,82	221,525	216,945
Poplatek ze psů	6,75	6,4	6,409	6,275	5,954
Správní poplatek	2,1	1,1	1,5	2,15	0,9
Odvod z loterií a her	0	0	0	11,376	21,099

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

Dle obecně závazné vyhlášky č. 1/2010, o poplatku za komunální odpad vybírala obec **poplatek za likvidaci komunálního odpadu**. Výše tohoto poplatku se odvíjí od počtu svozů popelnic za rok. V roce 2009, kdy platila ještě OZV č. 9/2009, o poplatku za komunální odpad, se jednalo o částky 820 Kč za 12 svozů, 1365 Kč za 26 svozů a 2030 Kč za 42 svozů. Roku 2010 vzešla v platnost již zmiňovaná OZV č. 1/2010, o poplatku za komunální odpad, která zvýšila cenu svozů popelnic, a to na 860 Kč za 12 svozů, 1430 Kč za 26 svozů a 2130 Kč za 42 svozů. Tento poplatek se vybírá v každém kalendářním roce a je splatný k 31. březnu příslušného roku. Z tabulky

č. 11 je patrné, že suma vybíraných poplatků za likvidaci komunálního odpadu se meziročně výrazně nemění. Drobný nárůst je znatelný mezi rokem 2009 a 2010, kdy došlo právě ke zvýšení těchto poplatků za svoz popelnic. [28]

V obci Litohlavy je také zavedena obecně závazná vyhláška č. 2/07, o **poplatku ze psů**. Dle této vyhlášky platné od roku 2007 vybírá obec v každém kalendářním roce 50 Kč za prvního psa a 75 Kč za každého dalšího psa. Tento poplatek stejně jako poplatek za komunální odpad je splatný k 31. březnu příslušného roku. Příjem z tohoto poplatku meziročně klesá. [29]

Výše **správních poplatků** v jednotlivých letech je každoročně v porovnání s ostatními daňovými příjmy zanedbatelná, pohybuje se v rozmezí 900 - 2150 Kč. Mezi správní poplatky vybírané obcí se řadí:

- poplatek za připojení pozemku ke komunikaci - 500 Kč,
- poplatek za přihlášení k trvalému pobytu - 50 Kč,
- poplatek za ohlášení změny místa trvalého pobytu - 50 Kč,
- poplatek za výpis z terminálu CZECHPOINT - 100 Kč (v případě výpisu z katastru nemovitostí je výše tohoto poplatku buď 100 Kč nebo 150 Kč dle rozsahu stránek výpisu). [30]

Odvod z loterií a her představoval pro obec v posledních dvou sledovaných letech nový zdroj daňových příjmů. V roce 2012 připlulo od finančního úřadu do obecního rozpočtu 11 376 Kč, následující to rok tento odvod činil 21 099 Kč.

4.1.2. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří hned po kapitálových příjmech nejmenší skupinu. Z obrázku č. 3 je vidět, že meziročně se podílejí na celkových příjmech v průměru 3,5 procenty. Pro přehled jsou jednotlivé nedaňové příjmy obce Litohlavy uvedeny v následující tabulce.

Tab. č. 12: Nedaňové příjmy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Nedaňové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
P z poskytování služeb a výrobků	82,51	81,5	85,661	80,057	65,928
P z prodeje zboží	0,38	0	11,267	7,418	6,805
Ostatní P z vlastní činnosti	0,8	0	11,008	1	0,8
P z pronájmu pozemků	17,39	17,39	17,196	17,592	17,421
P z pronájmu ostat. nemovitostí	0,8	3,6	18,847	13,2	17,4
Ostatní P z pronájmu majetku	0	6	6,935	10,083	8,434
P z úroků	32,88	25,21	26,580	22,854	21,315
P z podílů na zisku a dividend	0	0	0	0	140,061
P z prodeje KM a drobného DM	0	0	0	0	3

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

Meziročně se nejvíce na nedaňových příjmech podílejí **příjmy z poskytování služeb a výrobků**, které v roce 2011 dosáhly svého maxima 85 661 Kč. Hlavní složkou příjmů z poskytování služeb jsou příjmy od vodohospodářské společnosti za nájem, užívání a údržbu veřejného vodovodu, které v letech 2009 - 2012 dosahují částky 78 300 Kč, v roce 2013 klesly tyto příjmy, což mělo za následek celkové snížení příjmů z poskytování služeb a výrobků.

Příjem z prodeje zboží představuje získané finanční prostředky za prodej upomínkových předmětů se symbolem obce.

Příjem z pronájmu pozemků ve sledovaných letech nikterak nekolísá a pohyboval se nad částkou 17 000 Kč. Valnou část těchto příjmů tvoří příjmy z pronájmu orné půdy místnímu zemědělskému družstvu. Dále sem patří drobné příjmy z pronájmu pozemků u rodinných domků.

Obec pronajímá prostory přímo v budově obecního úřadu, v současné době se zde nachází salon poskytující masérské a pedikérské služby. Příjmy z tohoto nájmu spadají do položky **příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí**.

Příjmy z úroků vykazují ve sledovaných letech klesající trend. Tento pokles nastal v důsledku poklesu úrokových sazeb. V roce 2013 byla hodnota tohoto příjmu nižší o více než 10 tis. proti roku 2009.

V roce 2013 obec Litohlavy zrušila svůj investiční účet MULTICASH u Československé obchodní banky a do obecního rozpočtu připadlo 140 061 Kč, což představovalo **příjem z podílů na zisku a dividend**. [30]

4.1.3. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy představují pro obec Litohlavy absolutně nejnižší zdroj příjmů. V letech 2010 - 2012 byla dokonce hodnota těchto příjmů nulová. V roce 2009 činil podíl kapitálových příjmů na příjmech celkových 0,67 %, obec v tomto roce prodala majetek v hodnotě 30 300 Kč. V posledním sledovaném rozpočtovém období byl výnos z kapitálových příjmů pouze v hodnotě 4 650 Kč a zaujímal jen 0,07 % z celkových příjmů.

Tab. č. 13: Kapitálové příjmy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

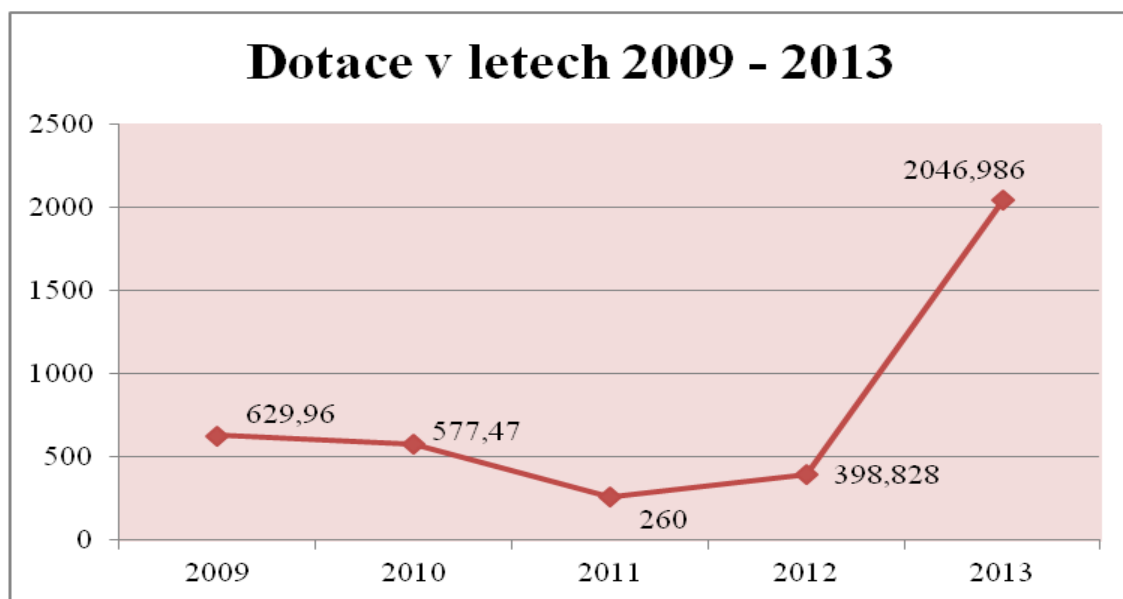
Kapitálové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy z prodeje pozemků	30,3	0	0	0	4,65

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

4.1.4. Dotace

Dotace patří mezi stálé příjmy rozpočtu obce Litohlavy, ovšem jejich výše se každoročně mění, což dokazuje obrázek č. 4. Na tomto obrázku lze vidět exponenciální růst dotací mezi roky 2012 a 2013, kdy právě v roce 2013 byly nejvyšší, dosáhly částky 2 046 986 Kč a na celkových příjmech se podílely 28,63 %. Naopak rok 2011 znamenal pro obec rok s nejmenšími dotacemi, jejichž hodnota činila pouze 260 000 Kč.

Obr. č. 4: Vývoj přijatých dotací v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Zdroj: [21], vlastní zpracování, 2015

Přijaté dotace jsou v této části bakalářské práce členěny primárně na neinvestiční, které jsou poskytované na financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb a investiční, jednorázové. Strukturou dotací a jejich výší v jednotlivých letech se zabývá níže uvedená tabulka. [4]

Tab. č. 14: Dotace v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Dotace	2009	2010	2011	2012	2013
Neinvestiční dotace ze st. rozpočtu	129,96	277,47	198,744	218,828	246,986
Neinvestiční dotace od krajů	200	0	15	0	0
Neinvestiční dotace od obcí	0	0	46,71	0	0
Investiční dotace od krajů	300	300	0	180	1800

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

Z výše uvedené tabulky je patrné, že obec Litohlavy čerpá neinvestiční dotace za tři zdroje, a sice z rozpočtu obcí, ze státního a krajského rozpočtu, přičemž jen neinvestiční dotace ze státního rozpočtu plyne obci pravidelně každým rokem.

V roce 2009 poskytl Krajský úřad Plzeňského kraje (KÚPK) obci tři typy dotací. Jednalo se o neinvestiční dotaci na úpravu povrchu komunikace ve výši 200 tis. Kč a investiční dotaci na rekonstrukci sociálního a hygienického zařízení mateřské školy a budovy obecního úřadu v částce 300 tis. Kč. Třetí z nich ve výši 71 337 Kč byla určena na financování zřízení pracoviště CZECHPOINT. Čerpání všech tří dotací bylo plněno na 100 %. Téhož roku proběhly parlamentní volby, na jejichž uskutečnění obdržela obec dotaci 18 300 Kč od MMR ČR, čerpala z ní jen 75,96 %. Čerpání ostatních dotací ze státního rozpočtu bylo plněno v plné výši.

V následujícím roce získala obec opět dotaci od KÚPK ve výši 300 000 Kč na zateplení stropu mateřské školy a výměnu stávajícího typu topení za plynové. Od téhož poskytovatele plynulo 170 725 Kč na výkon státní správy. Dotace od KÚPK byly čerpány v celé výši. V plné výši byla také čerpána dotace od MPSV ČR na aktivní politiku zaměstnanosti. Tento transfer činil 66 000 Kč. Naopak neúplně byly čerpány troje dotace od MF ČR na volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, volby do obecního zastupitelstva a na Sčítání lidu, bytů a domů. Rozpočtované dotace od MF ČR tvořily souhrnně 40 752 Kč, obec využila jen 25 172 Kč.

Jak již bylo zmíněno výše, byl rok 2011 nejhudším, co do objemu přijatých transferů. V tomto roce, stejně jako v předchozím, byla obci poskytnuta dotace 66 000 Kč od

MPSV ČR na aktivní politiku zaměstnanosti. KÚPK přispěl do obecního rozpočtu částkou 130 021 Kč (příspěvek na výkon státní správy) a částkou 15 000 Kč, představující neinvestiční přijatou dotaci na opravu místní kapličky. Téhož roku připadlo do obecního rozpočtu ještě 46 710 Kč, jakožto neinvestiční přijatá dotace od obcí na děti předškolního věku z jiných obcí navštěvující místní MŠ Litohlavy. Čerpání výše uvedených dotací byly plněno na 100 %. Výjimku tvořila dotace od MF ČR na Sčítání lidu, bytů a domů ve výši 2 723 Kč, která byla plněna jen na 1,46 %.

V roce 2012 získala obec finanční prostředky od MF ČR jakožto dotace na volby do krajských zastupitelstev a senátu a na volbu prezidenta. První z uvedených dotací byla ve výši 29 500 Kč, čerpáno bylo jen 20 111 Kč (čili 68,2 %). Druhá dotace činila jen 2 000 Kč, čerpání ale bylo nulové. Obec tedy vrátila v rámci finančního vypořádání se SR za rok 2012 na účet Plzeňského kraje částku 11 389 Kč. Příspěvek na výkon státní správy od KÚPK činil 139 328 Kč, čerpání této dotace bylo opět plněno na 100 %, ale příspěvek na aktivní politiku zaměstnanosti od MPSV ČR v částce 54 000 Kč byl obcí využit jen z 88,9 %, což je 48 000 Kč. Jedinou investiční dotací ve výši 180 000 Kč, přijatou v tomto roce od KÚPK, byla dotace určená na výstavbu místní komunikace za budovou školy. Čerpána byla celá.

V rámci sledovaného období dosáhly dotace v roce 2013 svého maxima, což je na první pohled patrné z obrázku č. 4. Nejvyšší zásluhy na tomto nárůstu měla investiční dotace od KÚPK na financování projektu s názvem "Náhradní zdroj pitné vody". Transfer na tento projekt činil 1 800 000 Kč a v souladu se smlouvou bude čerpán do 30. 6. 2014. V roce 2013 se došlo ke zvýšení příspěvku na aktivní politiku zaměstnanosti od poskytovatele MPSV ČR, na 123 920 Kč. Čerpání transferu od MPSV ČR bylo plněno na 100 %, stejně jako čerpání příspěvku na výkon státní správy od KÚPK ve výši 89 600 Kč. V tomto roce také proběhly volby prezidenta ČR a volby do Parlamentu ČR, které si vyžádaly dotaci od MF ČR v celkové hodnotě 47 000 Kč. Obec z této částky čerpala jen 24 270 Kč. Již v průběhu roku byla vrácena nevyčerpaná dotace na volby prezidenta ČR ve výši 13 534 Kč. V roce 2014 byla v rámci finančního vypořádání SR zaslána na účet Plzeňského kraje částka 9 196 Kč. [21]

4.2. Analýza výdajů

Tato podkapitola se bude zabývat analýzou výdajů obce Litohlavy. Výdaje jsou zde rozděleny na základě rozpočtové skladby do třídy 5 a 6, tedy na běžné a kapitálové. Obě výdajové třídy budou podrobně popsány a analyzovány v samostatných podkapitolách. Stejně jako u analýzy příjmů se autorka nejprve zabývá plněním rozpočtu, jež je znázorněno v následující tabulce.

Tab. č. 15: Plnění rozpočtu celkovými výdaji v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Rozpočtované výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
Schválený rozpočet (SR)	4150,32	3948,73	5030	3612	5270
Upravený rozpočet (UR)	4267,95	3982,99	6485	3958,728	5915
Skutečnost (SK)	4127,83	3546,97	6349	2594,222	3815,408
Plnění rozpočtu (SK/SR) v %	99,5 %	89,8 %	126,2%	71,8 %	72,4 %
Plnění rozpočtu (SK/UR) v %	96,7 %	89,1 %	97,9 %	65,5 %	64,5 %

Zdroj: [21] vlastní zpracování, 2015

Na základě této tabulky je patrné, že plánované výdaje byly ve všech sledovaných letech nadhodnoceny, to znamená, že zastupitelstvo obce schválilo vyšší výdaje, než které vznikly v průběhu roku v rámci upraveného rozpočtu či na konci roku. Výjimku představoval rok 2011, kdy výdaje schváleného rozpočtu byly naplánovány nižší o 1,455 mil. Kč než výdaje v upraveném rozpočtu. Nakonec ale plnění skutečného rozpočtu k upravenému činilo jen 97,9 %, výdaje byly tedy o 136 000 Kč sníženy.

Rok 2009 byl nejúspěšnější, co do odhadu plánovaných výdajů. Plnění rozpočtu (SK/SR) bylo 99,5 %, plnění rozpočtu (SK/UR) pak 96,7 %.

V následujících letech postupně klesala úspěšnost odhadu. Za nejhůře zvládnutý odhad lze považovat odhad v roce 2012, kdy skutečné výdaje naplnily plánové jen na 71,8 %, rozdíl tedy činil cca 1 mil Kč.

U plnění rozpočtu celkovými příjmy bylo hodnoceno kladně, když plnění rozpočtu přesáhlo 100 %, znamenalo to, že obec získala více příjmů, než bylo naplánováno ve schváleném rozpočtu. U plnění rozpočtu celkovými výdaji, to je právě naopak. Plnění rozpočtu nižší než 100 % je příznivé.

Následující tabulka č. 16 a obrázek č. 5 zachycují výši jednotlivých výdajů a jejich podíl na celkových výdajích za sledovaná období.

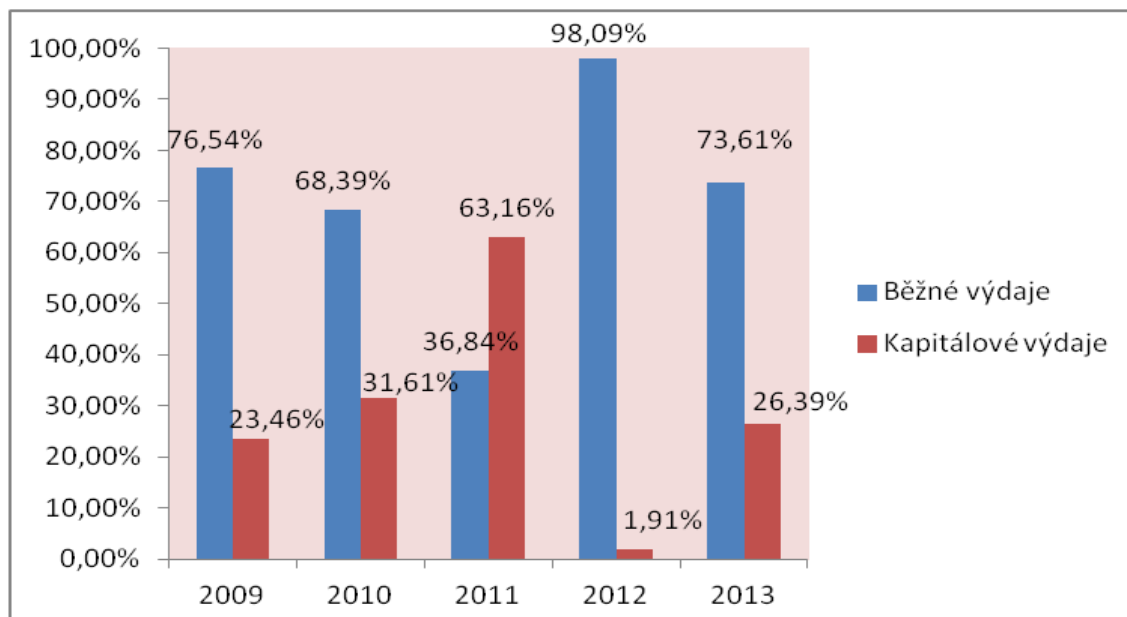
Tab. č. 16: Struktura výdajů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Druhy výdajů	2009	2010	2011	2012	2013
Běžné výdaje	3159,37	2425,7	2339	2544,733	2808,489
Kapitálové výdaje	968,46	1121,27	4010	49,489	1006,919
Výdaje celkem	4127,83	3546,97	6349	2594,222	3815,408

Zdroj: [21] vlastní zpracování, 2015

Z této tabulky je zřejmé, že celkové výdaje meziročně kolísají. Nejvyšších hodnot nabyly v roce 2011 a to 6 349 000 Kč, kdy došlo k výstavbě místních chodníků, obec na ně tehdy vyčlenila 3 990 046 Kč. Naopak rokem s nejnižšími celkovými výdaji se stal rok 2012, jejich výše klesla na 2 594 222 Kč, vůči předchozímu roku tedy došlo ke snížení výdajů o cca 3,75 mil. Kč.

Obr. č. 5: Podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích obce (v %)

Zdroj: [21], vlastní zpracování, 2015

Z výše uvedeného obrázku je jasné, že v obecním rozpočtu mimo rok 2011 převládají běžné výdaje, meziročně zaujímají v průměru 70,7 % veškerých výdajů. V roce 2012 dosáhly dokonce 98,09 % celkových výdajů. Kapitálové výdaje byly v tomto roce pouze ve výši 49 489 Kč, tedy 1,91 % z celkových výdajů. Naopak v již zmíněném roce 2011 činily kapitálové výdaje 4 010 000 Kč a tvořily 63,16 % veškerých výdajů.

4.2.1. Běžné výdaje

Autorka v této dílčí podkapitole použila některá seskupení položek běžných výdajů dle přílohy k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Vybraná seskupení položek

běžných výdajů jsou uvedena v tabulce níže. Položky č. 52 a č. 53 jsou zde uvedeny souhrnně jako neinvestiční transfery.

Tab. č. 17: Struktura běžných výdajů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

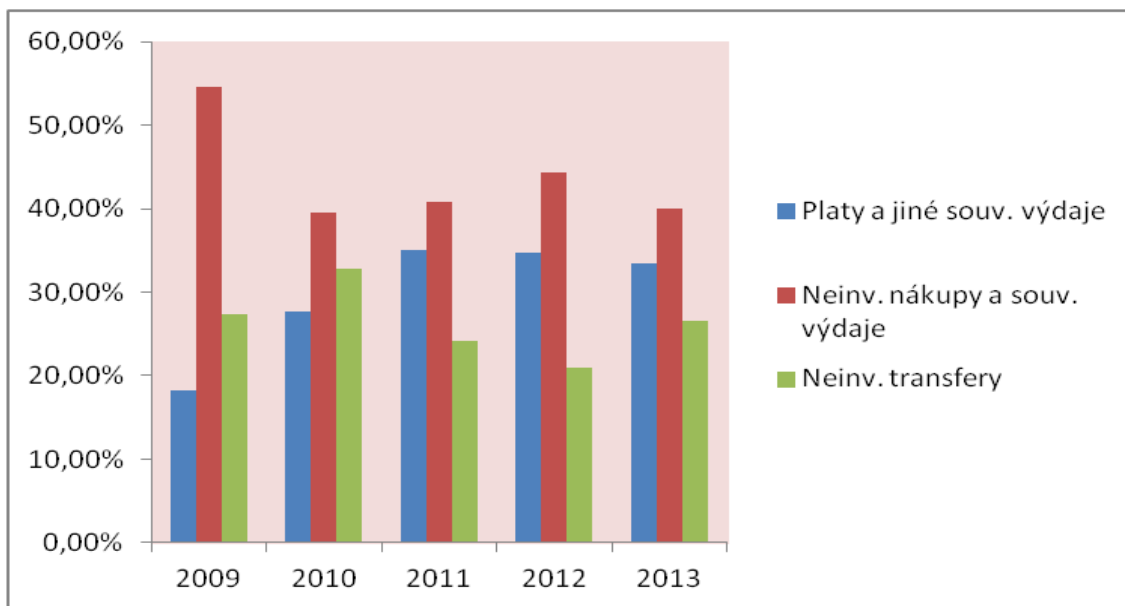
Běžné výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
Platy a jiné souvis. výdaje	574,7	672,78	819,42	883,692	938,337
Neinv. nákupy a souvis výdaje	1722,67	957,8	954,14	1127,22	1122,29
Neinvestiční transfery	862	795,12	565,44	533,821	747,862
Běžné výdaje celkem	3159,37	2425,7	2339	2544,733	2808,489

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

Na základě dat uvedených v tabulce č. 17 je patrné, že v průběhu sledovaného období dosahuje každoročně nejvyšších hodnot položka neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů. Dále je možné si zde povšimnout rostoucího trendu platů a jiných souvisejících výdajů. Neinvestiční transfery meziročně klesaly až do roku 2012, poté vzrostly o 214 041 Kč vůči předchozímu období.

Následující obrázek č. 6 dokládá výše zmíněnou skutečnost, že převládající složkou běžných výdajů jsou neinvestiční nákupy a související výdaje. V roce 2009 tvořily více než polovinu celkových běžných výdajů. Naopak nejméně se na běžných výdajích podílely neinvestiční transfery v roce 2012, a to 20,98 %. Platy a jiné související výdaje se na celkových běžných výdajích podílejí meziročně v průměru 29,82 %.

Obr. č. 6: Podíl jednotlivých druhů výdajů na běžných výdajích obce (v %)

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

Platy a jiné související výdaje

Do této položky jsou zahrnuty veškeré odměny členům zastupitelstva obce, včetně plateb povinného pojistného na veřejné zdravotní pojištění, dále pak platy zaměstnanců v pracovním poměru a ostatní platy.

Jak již bylo zmíněno výše, vykazují platy a jiné související výdaje rostoucí trend, což je dáno zejména zvýšením odměn členů zastupitelstva a růstem platů některých zaměstnanců obce. Se zvýšením odměn a platů rostou i výdaje na veřejné zdravotní pojištění.

V roce 2013 byla položka platů a jiných souvisejících výdajů nejvyšší. Jednou z příčin tohoto nárůstu bylo zavedení postu pracovníka péče o vzhled obce a veřejnou zeleň a tím pádem došlo ke zvýšení mzdových nákladů. [24]

Neinvestiční nákupy a související výdaje

K těmto výdajům, kterými jsou financovány aktivity související především se chodem obce, se řadí například výdaje na vodu, energii, silniční komunikace, veřejné osvětlení, sběr a svoz komunálních odpadů, nákup materiálu, dále pak výdaje určené na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň, knihovnické činnosti a další.

V roce 2009 dosáhly neinvestiční nákupy a související výdaje svého absolutního maxima, což bylo zapříčiněno nárůstem objemu výdajů na opravy a udržování silnice v souvislosti s přípravou na první etapu projektu dostavby chodníků v obci. Částka výdajů na opravy a udržování silnice činila 615 780 Kč, obci ale na tuto úpravu povrchu komunikace byla poskytnuta dotace od KÚPK ve výši 200 000 Kč, čistý výdaj obce pak představoval 415 780 Kč. V ostatních letech se tato položka pohybovala v průměru kolem 24 870 Kč.

Každoročně nejvyšších hodnot v rámci tohoto seskupení položek dosahují výdaje na nákup ostatních služeb za sběr a svoz komunálních odpadů, a to více než 240 000 Kč za rok, v roce 2013 částka přesáhla dokonce 285 000 Kč. [24]

Neinvestiční transfery

Na základě dat uvedených v tabulce č. 17 vykazovaly neinvestiční transfery až do roku 2012 klesající trend, vůči roku 2009 se snížily téměř o 330 000 Kč. V roce 2013 jejich objem vzrostl o více než 210 000 Kč.

V následující tabulce jsou uvedeny položky, včetně jejich výše v jednotlivých letech, které každým rokem představují nejvyšší podíl výdajů v rámci neinvestičních transferů. Jedná se o neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím a neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím.

Tab. č. 18: Neinvestiční transfery v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Neinvestiční transfery	2009	2010	2011	2012	2013
Neinv. příspěvky zřízeným PO	393,72	345,53	308,721	146,949	160
Neinv. dotace nezisk. a pod. org.	321,33	296,8	136,4126	275,452	444,03

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

První položkou z tabulky č. 18 je finanční příspěvek místní, obcí zřízené, MŠ Litohlavy. Zde je velmi zajímavý rapidní pokles finančních příspěvků z obecního rozpočtu mezi roky 2011 a 2012. Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce byla mateřská škola nucena rozpustit svůj rezervní fond a fond odměn, které tvořila v předchozích letech. Uvolněná finanční prostředky pak použila k financování svých běžných výdajů. O tyto finanční prostředky pak byl snížen neinvestiční příspěvek z obecního rozpočtu na provoz mateřské školky.

Nejvyšší podíl z neinvestičních dotací neziskovým a podobným organizacím zaujímají dotace pro tělovýchovnou jednotu Litohlavy, které ve sledovaných letech přesahují částku 200 000 Kč (mimo rok 2011 z obecního rozpočtu plynulo na aktivity TJ Litohlavy jen 45 500 Kč). Do této položky dále patří neinvestiční dotace na sběr a svoz komunálních odpadů. V letech 2009 až 2011 činil tento transfer 87 800 Kč, v roce 2012 a 2013 pak jen 65 850 Kč, respektive 75 150 Kč. [21] [24]

4.2.2. Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou určeny na financování investičních aktivit obce. Obrázek č. 5 jasně udává, že ve srovnání s běžnými výdaji se na celkových výdajích ve sledovaných letech podílejí podstatně nižší mírou. Výjimkou byl pouze rok 2011, v němž kapitálové výdaje dosáhly sumy 4 010 000 Kč a zaujímaly přes 60 % výdajové stránky rozpočtu.

Níže uvedená tabulka č. 19, udává veškeré kapitálové výdaje obce Litohlavy seřazené na základě seskupení položek dle přílohy k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Z této tabulky je patrné, že převážnou část kapitálových výdajů zaujímají investiční nákupy a související výdaje.

Tab. č. 19: Struktura kapitálových výdajů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Kapitálové výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
Invest. nákupy a souvis. výdaje	958,59	596,27	3990,1	49,489	1006,919
Investiční transfery	9,87	0	19,9	0	0
Invest. půjčené prostředky	0	525	0	0	0
Kapitálové výdaje celkem	968,46	1121,27	4010	49,489	1006,919

Zdroj: [24], vlastní zpracování, 2015

Investiční nákupy a související výdaje

Investiční nákupy a související výdaje představují každoročně absolutně největší kapitálový výdaj obce Litohlavy. V posledních dvou sledovaných obdobích jsou dokonce jediným kapitálovým výdajem. Jejich výše se meziročně značně mění, což lze vysledovat v tabulce č. 19.

V roce 2009 měla obec Litohlavy čtyři druhy investičních nákupů. Za zpracování a podání žádosti na dostavbu chodníků obec zaplatila 102 820 Kč. Do oblasti záležitostí vodních toků, vodohospodářských děl bylo investováno 61 570 Kč, a to na pořízení vypouštěcího zařízení u vodní nádrže. Největší investici roku 2009 představovala obecní dotace ve výši 783 200 Kč na rekonstrukci sociálního a hygienického zařízení mateřské školy a budovy obecního úřadu. Čtvrtým investičním nákupem se stal nákup pozemku. Při opravě povrchu místní komunikace se zjistilo, že v místě plánovaných oprav není vykoupena část pozemku, obec tedy byla nucena zaplatit 11 000 Kč za nákup tohoto pozemku.

Následující rok (2010) investovala obec opět do předškolního zařízení. Jednalo se o částku 596 270 Kč určenou na zateplení stropu mateřské školy a výměnu stávajícího typu topení za plynové. Od KÚPK byla obci na tento projekt poskytnuta dotace ve výši 300 000 Kč, čistý výdaj tedy činil 296 270 Kč.

Investiční nákupy a související výdaje dosáhly nejvyšší hodnoty v roce 2011, kdy v obci proběhla 1. etapa projektu výstavby chodníků, která si vyžádala 3 990,1 tis. Kč.

Naopak nejnižší hodnoty, a sice 49 489 Kč nabyly investiční nákupy a s nimi související výdaje v roce 2012, kdy obec pořídila ukazatel rychlosti a materiál pro zimní údržbu.

V roce 2013 proběhla v obci opět rekonstrukce místní komunikace, včetně odvodnění a oprav šachtových poklopů. Tato rekonstrukce si vyžádala celkem 644 413 Kč. V tomto roce si nechala obec zpracovat projektovou dokumentaci na akci "Náhradní zdroj pitné vody", za jejíž vyhotovení obec zaplatila 262 606 Kč. Investice do oblasti péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň byla v podobě pořízení zahradní sekačky v hodnotě 99 000. Celkový výdaj na investiční nákupy a s nimi související výdaje v roce 2013 činil 1 006 919 Kč. [24]

Investiční transfery

Jediné investiční transfery představují ostatní investiční dotace veřejným rozpočtům územní úrovně v roce 2009 a 2011. Obec Litohlavy je totiž členem Dobrovolného svazku obcí HORNÍ BEROUNKA, POVODÍ KLABAVY. Obecní příspěvky do tohoto svazku, které činily 9 870 Kč (rok 2009) a 19 900 Kč (rok 2011), jsou určeny na financování studií a výstavby cyklostezek, jež protínají sdružené obce. [24]

Investiční půjčené prostředky

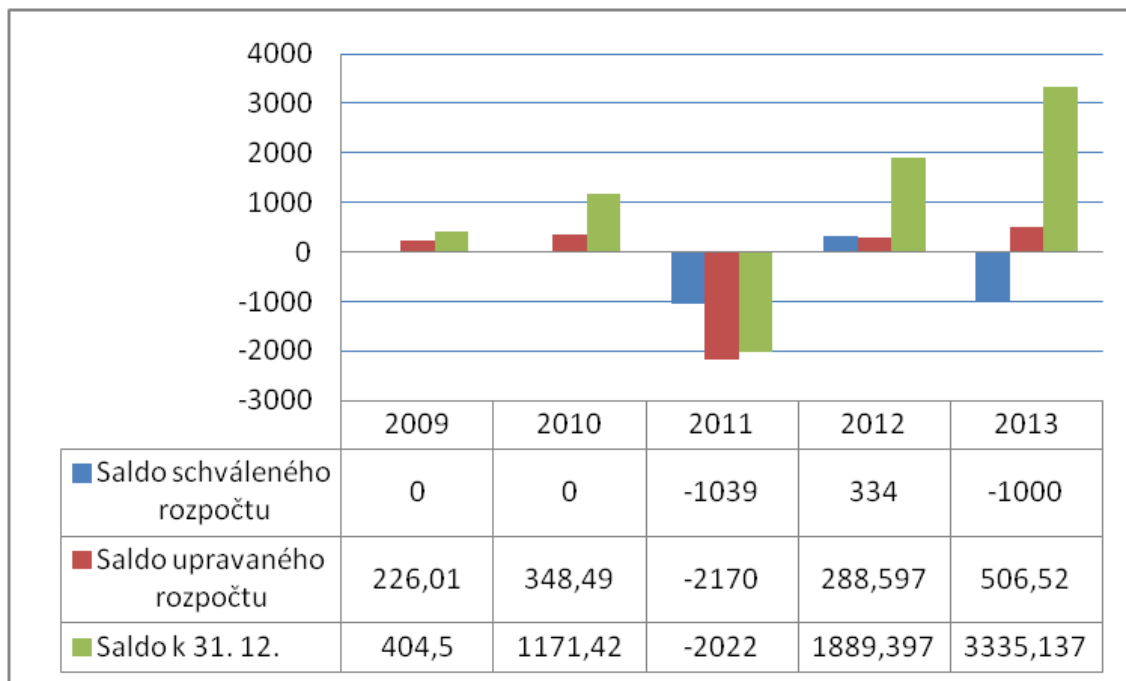
V tabulce č. 19 je vidět, že položka investičních půjčených prostředků neziskovým a podobným organizacím se v rozpočtu obce objevila pouze v roce 2010. Částka ve výši 525 000 Kč představovala účelový úvěr pro TJ Litohlavy na projekt rekonstrukce povrchu víceúčelového hřiště - etapa 2011. [21]

4.3. Financování obce Litohlavy

Financování představuje třídu 8 z hlediska rozpočtové skladby. Tato třída zahrnuje finanční operace, které souvisí se saldem rozpočtu. V případě záporného salda tyto operace mají za úkol zajistit financování schodku hospodaření. Dojde-li k přebytku hospodaření, tedy ke kladnému saldu, je cílem finančních operací tento přebytek využít a zhodnotit například v rámci finančního investování. [4]

Na následujícím obrázku je zachycen vývoj salda v letech 2009 - 2013. Autorka zde rozlišuje saldo dle typu rozpočtu, a sice saldo schváleného rozpočtu, saldo upraveného rozpočtu a saldo skutečného rozpočtu k 31. prosinci příslušného roku.

Obr. č. 7: Vývoj salda dle typu rozpočtu v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Zdroj: [21], vlastní zpracování, 2015

V roce 2009 byl naplánován vyrovnaný schválený rozpočet, který se průběhu roku postupně měnil v přebytkový. Přebytek k 31. prosinci 2009 činil 404,5 tis. Kč. Totéž platilo i v roce následujícím, s tím rozdílem, že na konci rozpočtového období vznikl přebytek ve výši 1 171,42 tis. Kč.

Na rok 2011 byl naplánován schodek mírně převyšující 1 mil. Kč. Příčinou schváleného schodkového rozpočtu byly plánované výdaje související se zahájením projektu již zmíněné výstavby obecních chodníků. Obec byla nucena vzít si úvěr ve výši 1 mil. Kč. Schválený schodek byl krytý finanční rezervou nevyčerpaných prostředků z minulých let. Schodek schváleného rozpočtu se na konci roku 2011 téměř zdvojnásobil, a to na 2,022 mil Kč.

Jediným rokem v rámci sledovaného období, kdy byl schválen přebytkový rozpočet, se stal rok 2012, Plánované příjmy převyšovaly plánované výdaje o 334 tis. Kč. Tento přebytek byl použit na splátku jistiny úvěru z předchozího roku. Přebytek na konci roku dosáhl hodnoty 1 889,397 Kč.

Schodek schváleného rozpočtu v roce 2013 činil 1 mil. Kč a v průběhu rozpočtového období změnil v přebytkový. K 31. prosinci 2013 vznikl ale přebytek ve výši 3 335,137 Kč.

Pro lepší přehlednost financování obce je připojena následující tabulka č. 20.

Tab. č. 20: Saldo rozpočtu a financování v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Saldo rozpočtu a financování	2009	2010	2011	2012	2013
Saldo rozpočtu	404,5	1171,42	-2022	1889,397	3335,137
Třída 8 - financování	-404,5	-1171,42	2022	-1889,397	-3335,137
Přijaté úvěry a půjčky	0	0	1000	0	0
Splátky úvěrů	0	0	-111	-333,336	-333,336
Prostředky z minulých let	2816,54	3221,04	4392	3259,03	4815,09
Převod DFM na BÚ	0	0	0	0	940,325
Přebytek (+), ztráta (-)	3221,04	4392,46	3259	4815,091	8757,216

Zdroj: [21], vlastní zpracování, 2015

Jak je patrné z tabulky výše, obec si vzala úvěr pouze v roce 2011, a to ve výši 1 mil. Kč. Tento úvěr byl postupně splácen. Ihned v roce 2011 splatila obec 111 000 Kč, v roce 2012 a 2013 to byly stejné částky ve výši 333 336 Kč. V roce 2014 byl úvěr splacen úplně.

Ve sledovaném období obec vykazovala přebytky finančních prostředků. V roce 2013 tento přebytek dosáhl hodnoty 8 757 216 Kč. Z této částky bylo převedeno 940 325 Kč na bankovní účet k České spořitelně. [21]

5. Dotazníkové šetření

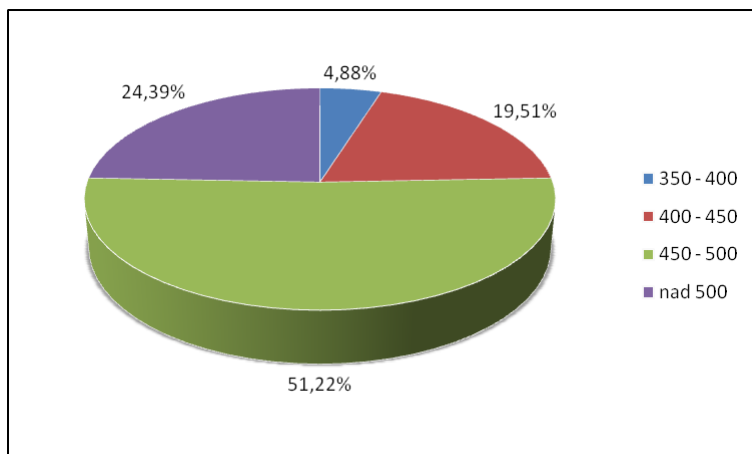
Tato kapitola se zabývá výsledky dotazníkového šetření, jež proběhlo v obci Litohlavy v březnu 2015. Primárním cílem tohoto šetření bylo zjistit jaké je povědomí občanů o finančním hospodaření obce. Druhotný cíl dotazování spočíval v posouzení spokojenosti občanů s celkovou vybaveností obce, případně zde respondenti mohli vyjádřit svůj subjektivní názor, respektive napsat náměty na vylepšení vybavenosti obce. Výsledky dotazníkové šetření by mohly posloužit obecnímu úřadu, jakožto zpětná vazba od občanů. Celý dotazník je součástí přílohy A.

Autorka vybrala vzorek o velikosti přibližně 10 % z celkového počtu obyvatel. Tento vzorek čítal 50 respondentů. K dotazování byl použit internet, v tištěné podobě bylo rozdáno 30 dotazníků. Z celkového počtu 50 dotazníků, se autorce vrátilo 43, z nichž byly dva vyřazeny z důvodu neúplného či chybného vyplnění. Celková návratnost tedy činila 41 dotazníků, což je 82 %.

Dotazník obsahoval celkem 13 otázek, z nichž bylo 12 uzavřených. U jedné otázky se výběrem odpovědi mohl změnit její typ z uzavřené na otevřenou. První dotaz se týkal počtu obyvatel, respektive toho, kolik obyvatel si dotazovaný myslí, že žije v obci. Otázky č. 2, 3, 4, 5 se týkaly rozpočtu obce. Otázky č. 6, 7, 8 se zaměřovaly na zájem občanů o hospodaření. Zbylé tři otázky pak byly zaměřeny na pohlaví, věk a dobu žití dotazovaného v obci. Dle vyhodnocení jednotlivých dotazníků se šetření zúčastnilo 17 mužů a 24 žen. Respondenti byli tříděni dle věku do věkových skupin. Skupina 18 - 25 let byla zastoupena 17,07 % respondentů, skupina 26 - 35 pak 14,63 %, největší část tvoří respondenti v rozmezí 35 - 50 let, a sice 29,27 %, skupina 51 - 60 let je zastoupena 12,2 %, skupina 61 - 70 let je zastoupena 21,95 % a více než 70 let je pouhým dvěma tázaným, což je 4,88 %.

Otázka č. 1 směřovala na přibližný počet obyvatel v obci. Procentuelní zastoupení jednotlivých odpovědí je znázorněno na obrázku č. 8. Více než polovina dotazovaných (konkrétně 51,22 %) odpověděla správně. 24,39 % respondentů si myslí, že v obci Litohlavy žije více než 500 obyvatel, 19,51 % odpovědělo 400 - 450 obyvatel, pouhých 4,88 % si myslí, že zde žije 350 - 400 obyvatel. Možnosti a) a b) - tedy počet obyvatel do 300 a 300 - 350 nezvolil nikdo.

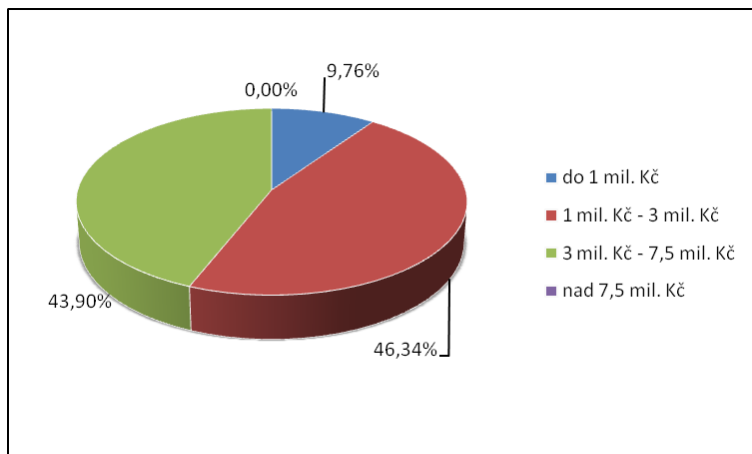
Obr. č. 8: Počet obyvatel v obci dle odpovědí respondentů (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 2 měla za cíl zjistit, v jaké výši se dle respondentů pohybují příjmy rozpočtu. Odpověď za a) do 1 mil. Kč zvolilo 9,76 % dotazovaných, 43,9 % si myslí, že obecní příjmy se pohybují ve výši 1 mil. Kč - 3 mil. Kč, správně odpovědělo 46,34 %, odpověď za d), více než 7,5 mil. Kč, nezvolil nikdo.

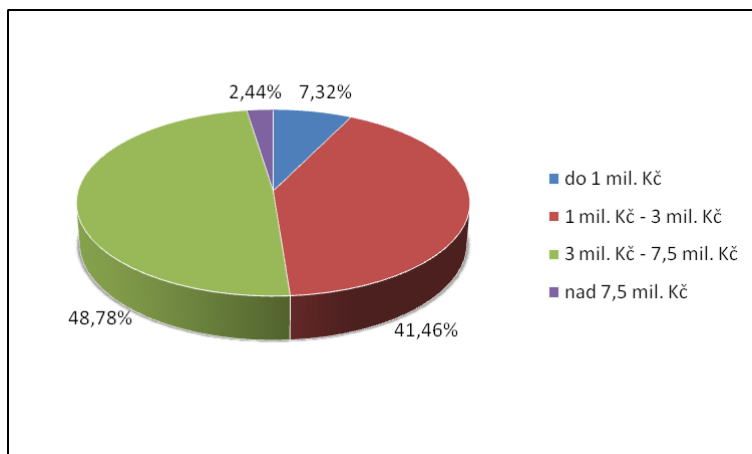
Obr. č. 9: Výše příjmů rozpočtů dle odpovědí respondentů (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Následující otázka (otázka č. 3) se naopak týkala přibližné výše obecních výdajů. Správnou odpověď (3 mil. Kč - 7,5 mi. Kč) zvolilo 48,78 % respondentů, 41,46 % si naopak myslí, že výdaje se pohybují ve rozmezí 1 mil. Kč - 3 mil. Kč. Na obrázku č. 11 si můžete prohlédnout procentní podíl ostatních možností.

Obr. č. 10: Výše výdajů rozpočtů dle odpovědí respondentů (v %)

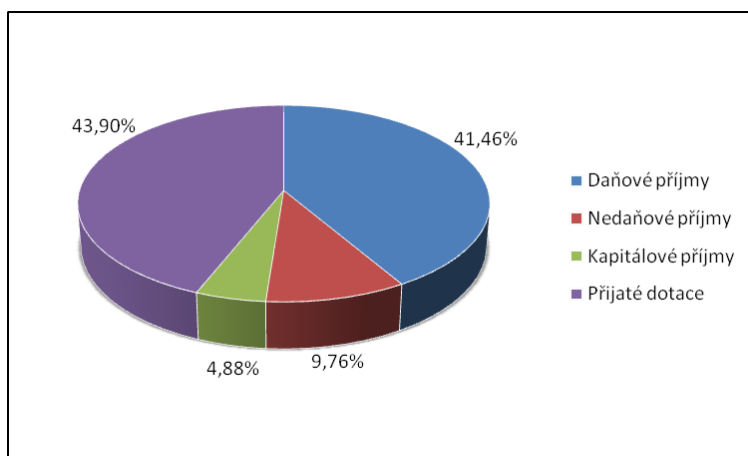

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Z jednotlivých odpovědí lze vyvodit následující závěr - občané si správně myslí, že obecní rozpočet je zpravidla vyrovnaný, jelikož rozborem odpovědí dílčích dotazníků bylo zjištěno, že ve většině případů dotazovaní zvolili u otázek č. 2 a č. 3 shodně buď možnost b) nebo správnou odpověď c).

V otázce č. 4 respondenti odpovídali, jaký je podle nich hlavní zdroj příjmů rozpočtu. V odpovědích jasně převažovaly názory, že hlavním zdrojem příjmů jsou přijaté dotace a daňové příjmy, přičemž větší podíl získala odpověď přijaté dotace, a to 43,9 %. Správnou odpověď (daňové příjmy) si vybralo 41,46 % dotazovaných. Na obrázku č. 12 uveden graf zachycující procentní zastoupení jednotlivých odpovědí.

Obr. č. 11: Hlavní zdroj příjmů rozpočtu dle odpovědí respondentů (v %)

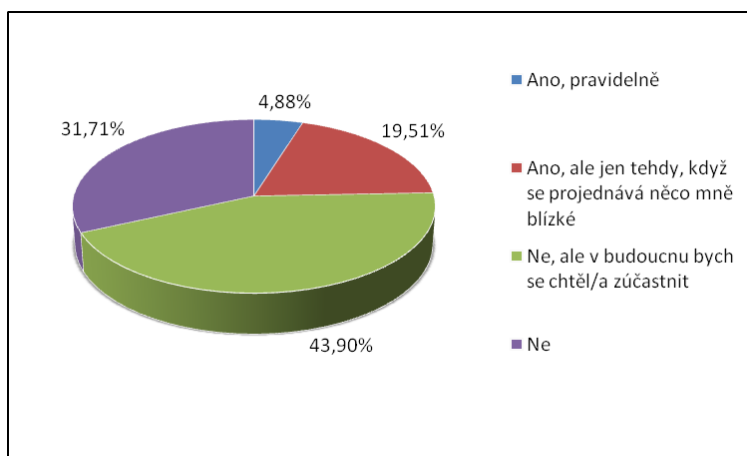
Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 5 měla za úkol zjistit, jaké druhy výdajů převažují v obecním rozpočtu. Na výběr zde byly pouze dvě možnosti, a to běžné výdaje a kapitálové výdaje. V rámci sledovaného období převažují běžné výdaje nad kapitálovými, proto správná odpověď byla za a), běžné výdaje. Tuto možnost zvolila většina dotazovaných, konkrétně 87,8 %. Zbytek, tedy 12,2 %, pak zastoupila odpověď za b), kapitálové výdaje.

Cílem **otázky č. 6** bylo odhalit, jaký zájem mají občané o hospodaření obce. Za závažné lze považovat skutečnost, že více než polovina dotazovaných tedy 56,1 % se vůbec nezajímá o hospodaření obce. Zájem o hospodaření projevilo jen 43,9 %.

Následující dotaz (otázka č. 7) částečně souvisel s předchozí otázkou, neboť se dá předpokládat, že účast respondenta na veřejném jednání zastupitelstva, je vyvolána především jeho zájmem o finanční hospodaření obce.

Obr. č. 12: Účast respondenta na zasedání zastupitelstva (v %)

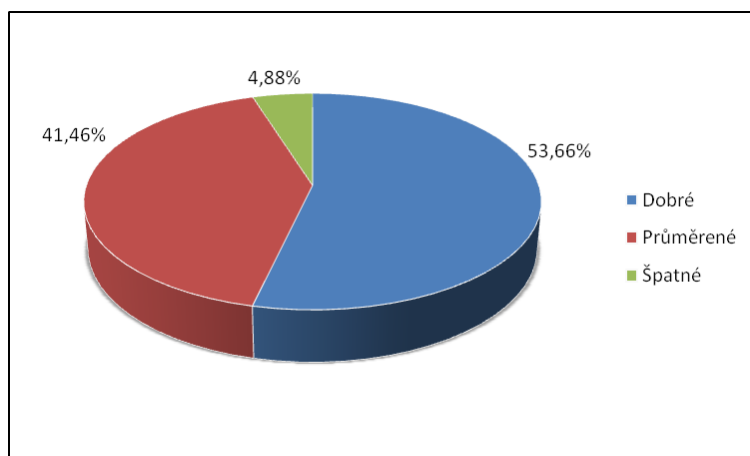
Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Při analýze odpovědí vyplynulo, že pravidelně se zasedání účastní pouze 2 respondenti, což představuje 4,88 %. Svou nepravidelnou účast, pouze při projednávání věcí blízkých respondentům, potvrdilo 19,51 % dotázaných. Kladně lze hodnotit skutečnost, že v budoucnu by se veřejného zasedání zastupitelstva chtělo zúčastnit 43,9 % dotazovaných. Naopak 31,71 % tázaných se nikdy nezúčastnilo zasedání a ani se zúčastnit nehodlá, což souvisí právě s jejich nezájmem o obecní hospodaření.

Úkolem **otázky č. 8** bylo ohodnotit hospodaření obce Litohlavy. Na základě rozborů jednotlivých odpovědí došla autorka k závěru, že více než polovina dotazovaných, konkrétně 22 respondentů, považuje hospodaření obce Litohlavy za dobré.

Naopak 4,88 % (dva respondenti) zastávají názor, že obec hospodaří špatně. Průměrně hodnotí finanční hospodaření celkem 17 dotazovaných. Na následujícím obrázku si můžete prohlédnout procentní zastoupení jednotlivých odpovědí.

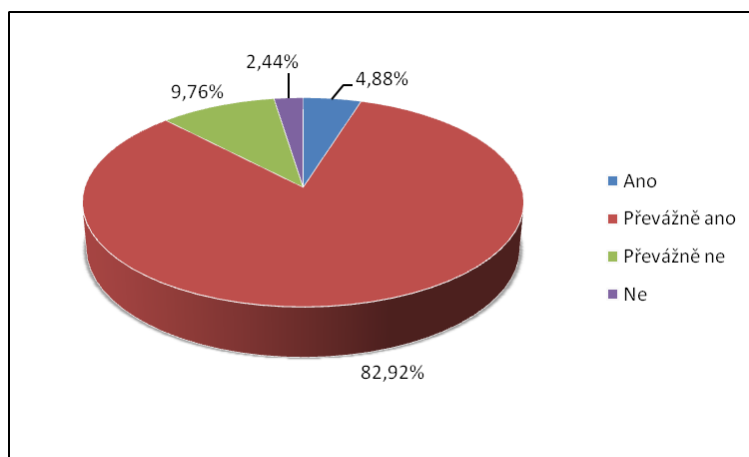
Obr. č. 13: Hodnocení hospodaření obce dle odpovědí respondentů (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 9 cílila na posouzení spokojenosti s vybaveností obce. Po analýze odpovědí, lze vyvodit závěr, že občané jsou, co se vybavenosti obce týče, převážně spokojeni, což dokazuje následující obrázek.

Obr. č. 14: Spokojenost respondenta s vybaveností obce (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Naprostou spokojenost vyjádřili však jen dva respondenti. Pouhý jeden respondent je absolutně nespokojený, další čtyři dotazovaní zvolili možnost za c) - převážně ne.

Na tuto otázku navazovala **otázka č. 10**, jejímž cílem bylo odhalit, co by dotazovaní v obci vylepšili. Zde mohli respondenti vyjádřit svůj názor a dle jejich subjektivního

rozhodnutí uvést návrhy opatření, které by zvýšily jejich spokojenost. Této možnosti využilo 31 dotazovaných, zbývajících 10 respondentů by pak v obci nic neupravovalo. Zde jsou uvedeny jednotlivé návrhy na zlepšení vybavenosti obce:

- Nejčtenějším návrhem na optimalizaci obce se stala komunikace, respektive vybudování chodníků po celé obci a oprava místní komunikace. K tomuto tématu se přiklonilo celkem 14 dotazovaných, většina z nich spadala do věkových kategorií 35 - 50 let a 51 - 60 let.
- Dalším často zmíněným tématem, celkem sedmkrát, se stala oblast sportu. Občané by rádi pokračovali v rekonstrukci areálu tělovýchovné jednoty, včetně rekonstrukce šaten a místních sprch pro sportovce. Dalším návrhem v této oblasti bylo postavit sportovní halu či zřídit půjčovnu sportovního vybavení. Z detailnější analýzy vyplynulo, že o tuto oblast se zajímají respondenti ze všech věkových kategorií.
- Pět návrhů spočívalo ve zlepšení obecní kanalizace, dva z nich se přiklání k vybudování čističky odpadních vod.
- Postavit dětské hřiště by si přálo 5 oslovených, po podrobné analýze bylo zjištěno, že tento názor vyjádřily ženy ve věku 26 - 35 let, lze tedy říci, že jde především o matky s malými dětmi.
- Celkem tři návrhy se týkaly optimalizace autobusového spojení. Stejný počet podnětů byl zaměřen na oblast kulturního života, například pořádat více kulturních akcí (především výstav) či vybudovat víceúčelový kulturní dům.
- Následující odpovědi se vyskytovaly ve dvou a méně případech: zlepšit kvalitu pitné vody, obnovit rybníček u kapličky na návsi, zvýšit kvalitu místního rozhlasu, rekonstrukce koupaliště.

Otázky č. 11 a 12 zjišťovaly pohlaví a věk respondentů. Jednotlivé odpovědi jsou uvedeny na začátku této kapitoly.

V poslední otázce (otázka č. 13) měli respondenti uvést jak dlouho žijí v obci Litohlavy. Z analýzy jednotlivých odpovědí vyplynulo, že méně než 10 let v obci žije 4,88 % respondentů, 10 - 15 let je zastoupeno jen 2,44 %, 15 - 20 let zde žije 12,2 %

dotazovaných, skupina 20 - 30 let je nejvíce zastoupena, a to 31,7 %, 30 - 40 let je zastoupeno 14,63 %, 40 - 50 let je pak zastoupeno 9,76 % a více než 70 let zde žije 24,39 % tázaných.

6. Zhodnocení hospodaření obce a návrhy na zlepšení stávající situace

Předchozí kapitoly byly věnovány analyzování jednotlivých druhů příjmů a výdajů a vyhodnocení odpovědí dotazníkového šetření. V této části bakalářské práce se autorka zabývá zhodnocením hospodaření obce v letech 2009 - 2013, budou zde také nastíněny případně návrhy na zlepšení stávající situace, z nichž některé souvisí právě s výsledky dotazníkového šetření.

Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že celkové příjmy, mimo rok 2011, jsou vždy vyšší než celkové výdaje rozpočtu. Schodek, který vznikl v roce 2011, byl však krytý úvěrem a finanční rezervou nevyčerpaných prostředků z minulých let. Úvěr byl postupně splácen až do srpna roku 2014. V této oblasti tedy obec nemá žádné výrazné problémy.

Převážná část obecních příjmů je tvořena daňovými příjmy, zejména výnosem daně z přidané hodnoty, která patří do daní sdílených. Do budoucna lze očekávat, nedojde - li ke změně v legislativě, růst daňových příjmů z důvodu rostoucího trendu mezd. Dle údajů uvedených v tabulce č. 4 lze tedy říci, že obec Litohlavy je výrazně závislá na příjmech ze státního rozpočtu v podobě daní, což není příliš pozitivní. Obec nemá žádné pravomoci ohledně ovlivnění výše výnosů ze sdílených daní, jejich výše je určena výhradně zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. Proto by se měla zaměřit na získávání příjmů z jiných zdrojů.

V rámci daní, respektive svěřených daní, může obce ovlivnit výši výnosu daně z nemovitých věcí, a to **příjetím obecně závazné vyhlášky o zavedení místního koeficientu** dle § 12 zákona o dani z nemovitých věcí č. 338/1992 Sb. Koeficient se může pohybovat v rozmezí 2 - 5 a vynásobí se jím daň za jednotlivé druhy nemovitostí, mimo pozemky uvedené v § 5 odst. 1 tohoto zákona. Jelikož v obci Litohlavy žije méně než 1 000 obyvatel, násobí se základní sazba daně stavebních pozemků koeficientem podle počtu obyvatel, který nabývá hodnoty 1. To samé platí pro položky uvedené v paragrafu 11, odst. 1 písm. a) a f) tohoto zákona.

Autorka zde zpracovala modelovou situaci, která znázorňuje zavedení místního koeficientu nejprve v hodnotě 2 pro sledovaná období 2009 - 2013, poté v hodnotě 3 pro téže období. Pro porovnání je v tabulce č. 21 i uvedena skutečná výši daně z nemovitých věcí.

Tab. č. 21: Modelová situace - zavedení místního koeficientu 2, 3 v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Daň z nemovitých věcí	2009	2010	2011	2012	2013
Bez místního koeficientu	296,35	389,02	410,773	414,832	408,785
Místní koeficient 2	592,7	778,04	821,546	829,664	817,57
Místní koeficient 3	889,05	1167,04	1232,319	1244,496	1226,355

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Na základě modelových výpočtů uvedených v tabulce č. 21 je patrné, že po zavedení místního koeficientu 3 by do obecního rozpočtu přibylo více než 1 mil. Kč za daň z nemovitých věcí, nabízí se ale otázka, jestli by to pro obyvatelstvo nepředstavovalo příliš obrovskou daňovou zátěž a jestli by obyvatelé byli svolní platit. Autorka by obci doporučila zavést místní koeficient 2, což by představovalo jakýsi kompromis, občané by nebyli zatíženi tak vysokou daní a výše příjmů obecního rozpočtu v podobě svěřených daní by se skoro zdvojnásobila. I bez zavedení místního koeficientu by se do budoucna mohlo počítat s růstem výnosu daně z nemovitých věcí, protože na katastrálním území obce se nachází dosud ještě nezastavěné stavební pozemky v rukou majitelů, kteří zde plánují vybudovat své rodinné domky.

Po daňových příjmech představují dotace druhý největší zdroj finančních prostředků plynoucích do obecního rozpočtu. Každoročně jsou obci poskytovány neinvestiční dotace ze státního rozpočtu či z rozpočtů územní úrovně na financování běžných výdajů, které souvisí s chodem obce, například příspěvek na výkon státní správy a příspěvek na aktivní politiku zaměstnanosti. Obec také získává neinvestiční dotace na volby, v roce 2011 byla čerpána dotace od obcí na děti předškolního věku, které v Litohlavech nebydlí a i přesto navštěvují místní mateřskou školu. V souhrnu ale za sledované období 2009 - 2013 představují vyšší podíl dotace investiční, přičemž nejvyšší dotaci v hodnotě 1 800 000 Kč získala obec v roce 2013 od KÚPK na financování projektu "Náhradní zdroj pitné vody".

Dotace představují oblast příjmů, kterou obec může do jisté míry ovlivnit a sehnat zde tak prostředky k navýšení příjmové stránky rozpočtu. Na základě analýzy otázky č. 10 z dotazníkového šetření vyplynulo, že občané by chtěli pro větší bezpečnost chodců dobudovat chodníky v celé obci, což by představovalo velkou finanční zátěž. Obec by se tedy měla **zaměřit na získání zejména účelových dotací**, které by mohla využít na financování právě tohoto projektu. Toho lze docílit například přihlášením se do

programu s názvem "Dotace obcím na zlepšení dopravní a technické infrastruktury a jejich vzhledu". Tento program má ale určité podmínky, ku příkladu obec musí prokázat, že je vlastníkem nemovitosti, na které má být projekt realizován. Další podmínka spočívá v počtu obyvatel. Aby směl být projekt realizován, musí se jednat o obec do 500 obyvatel. Jelikož k 1. lednu 2015 v Litohlavech žilo 492 obyvatel, obec tuto podmínku splňuje. Jistým negativem je skutečnost, že tento program je limitován maximální výší poskytnuté investice, která činí 5 mil. Kč, což by jistě nepokrylo veškeré náklady spojené s výstavbou chodníků, obec by tak musela hradit podstatnou část projektu ze svého. Z tohoto dotačního fondu, by ale mohla obec získat také prostředky na financování zavedení bezdrátového rozhlasu, což by dle odpovědi v dotazníkovém šetření vedlo též ke spokojenosti občanů. [18] [31]

Mezi příjmy, jejichž výši může obec ovlivnit se řadí nedaňové příjmy, které tvoří ve sledovaných letech však jen v průměru 3,5 % z celkových příjmů, jejich výše je tedy zanedbatelná ve srovnání s příjmy daňovými. Obec má možnost **regulovat například výši nájemného z pronájmu pozemků**. Mohla by jej zvýšit, což by ale mohlo znamenat nevoli ze strany zemědělského družstva, které si pozemek pronajímá, a mohlo by od nájmu pozemku upustit. Obec by tak ztratila pravidelný roční příjem.

Kapitálové příjmy v podobě příjmů z prodejů pozemků se na celkových příjmech podílejí absolutně nejnižší mírou.

Výdaje obce jsou rozděleny na běžné a kapitálové. Z hlediska výdajové stránky rozpočtu ve sledovaném období (kromě roku 2011) převažují výdaje běžné, z nichž každoročně nejvyšších hodnot dosahují neinvestiční nákupy a související výdaje. Některé neinvestiční nákupy jsou z části pokryty přijatými dotacemi, které obec čerpá. Příkladem může být poskytnutá dotace v roce 2009 od KÚPK na opravy a udržování silnic ve výši 200 000 Kč.

Platy a neinvestiční výdaje představují další podstatnou složku běžných výdajů. Finanční prostředky plynoucí z obecního rozpočtu do této položky meziročně rostou, což je způsobeno růstem platů některých zaměstnanců obce a zvýšením odměn členů zastupitelstva. Výdaje na platy některých obecních zaměstnanců jsou kryty dotacemi od MPSV ČR. Obec v letech 2010 - 2013 od tohoto poskytovatele čerpala dotace celkem ve výši 303 920 Kč.

K běžným výdajům se řadí také neinvestiční transfery, konkrétně se jedná o neinvestiční příspěvky MŠ Litohlavy a neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím. Obec každoročně poskytuje dotaci místní tělovýchovné jednotě. TJ Litohlavy představuje sportovní vyžití pro obyvatele obce, hlavně pro mládež, která zde vyplňuje svůj volný čas a snižuje se tím tak riziko negativního vývoje jedinců (nezdravý životní styl, alkohol, drogy). Autorka proto považuje za správné a důležité, aby z obecního rozpočtu plynuly finanční prostředky, jakožto neinvestiční transfer, do pokladny Tělovýchovné jednoty Litohlavy, která z nich pak financuje výdaje jednotlivých oddílů (tím je myšleno například startovné, cestovné či nákup materiálu a sportovních pomůcek) a náklady spojené s údržbou areálu TJ.

Kapitálové výdaje obec plánuje teprve až po pokrytí výdajů běžných, z toho lze usoudit, že kapitálové výdaje budou zpravidla nižší než běžné výdaje, což je potvrzeno obrázkem č. 5. Pouze v roce 2011 převažovaly v rozpočtu obce kapitálové výdaje, jelikož proběhla 1. etapa výstavby chodníků, která si vyžádala investici obce v hodnotě 3 990,1 tis Kč.

Stejně jako tomu bylo u běžných výdajů, jsou i některé kapitálové výdaje kryté dotacemi. Ku příkladu v roce 2009 proběhla rekonstrukce sociálního a hygienického zařízení mateřské školy a budovy obecního úřadu, která činila 783 200 Kč, přičemž na tuto akci byla poskytnuta dotace KÚPK ve výši 300 000 Kč.

Některé investice mohou z dlouhodobého hlediska představovat jistou úsporu, například investice (z roku 2010) do zateplení stropu MŠ a výměny stávajícího typu topení za plynové bude v budoucnu znamenat snížení provozních výdajů. Investice v celkové hodnotě 596 270 Kč byla z části kryta dotací od KÚPK ve výši 300 000 Kč.

Autorka též kladně hodnotí poskytnuté investiční transfery, které proudí dobrovolnému svazku obcí HORNÍ BEROUNKA, POVODÍ KLABAVY, jelikož tyto finanční prostředky byly určeny na financování studií a výstavbu cyklostezky, která vede právě přes obec Litohlavy.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že občané by měli zájem, nejen o již zmíněnou dostavbu místních chodníků, ale rádi by v obci vybudovali dětské hřiště pro malé děti, 7 dotazovaných by rádo pokračovalo v celkové rekonstrukci areálu TJ Litohlavy, 5 respondentů by chtělo zlepšit kanalizaci, přičemž 2 z nich by zde rádi vybudovali

čističku odpadních vod. Co se rekonstrukce sportovního areálu týče, je vše plně v kompetenci vedení tělovýchovné jednoty. Je tedy jen na ní, aby zažádala například KÚPK či MŠMT ČR o dotaci na případnou rekonstrukci areálu.

V budoucnu bude nejspíš naplněn další požadavek občanů, a to čistička odpadních vod. Sice nebude vybudována v obci, protože by to znamenalo obrovskou finanční zátěž pro obecní rozpočet, ale zastupitelstvo obce uvažuje o napojení se na čističku odpadních vod, která se nachází v sousedním Oseku u Rokycan. [30]

Z dotazníkového šetření také vzešla závažná skutečnost, že 56,1 % dotazovaných se nezajímá o finanční hospodaření obce, což souvisí i s faktem, že 31,71 % respondentů se neúčastní veřejného zasedání zastupitelstva. Za příznivé lze považovat, že většina tázaných (v tomto případě 43,9 %) by se v budoucnu chtěla zúčastňovat zasedání.

Jak již bylo uvedeno na počátku této kapitoly vykazuje obec v letech 2009, 2010, 2012 a 2013 kladné saldo rozpočtu, pouze v roce 2011 výdaje převýšily příjmy a vznikl schodek rozpočtu ve výši 2 022 tis. Kč, se kterým obec ale počítala, jelikož si na začátku rozpočtového období 2011 vzala úvěr ve výši 1 mil. Kč, který byl postupně splácen v následujících letech, v srpnu roku 2014 byl splacen úplně. Z tohoto lze vyvodit závěr, že obec uváženě hospodáří se svými prostředky. Autorka proto hodnotí celkové hospodaření obce Litohlavy ve sledovaných letech kladně. K tomuto názoru se přiklání i 22 ze 41 respondentů, což představuje 53,66 %, tedy nadpoloviční většinu.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo analyzovat skutečné příjmy a výdaje obce Litohlavy v letech 2009 - 2013, vyhodnotit dotazníkové šetření a na základě těchto analýz provést celkové zhodnocení situace a navrhnout opatření na její zlepšení.

V teoretické části byla charakterizována územní samospráva, její vznik, předpoklady, typické znaky a členění na základní územní samosprávné celky - obce a vyšší územní samosprávné celky - kraje. Jednotlivé územní samosprávné celky, včetně jejich působností, typů a orgánů, byly blíže popsány v dílčích podkapitolách. Poté následovala kapitola, jež se zaměřovala na teorii související s finančním hospodařením obcí. V této kapitole byl představen hlavní nástroj finančního hospodaření, a sice rozpočet, včetně popsání a klasifikování jednotlivých příjmů a výdajů.

Na teoretickou část navazovala část praktická, ve které byla nejprve představena obec Litohlavy. Stěžejní část této práce byla obsažena v následující kapitole, která byla věnována analýze obecních příjmů a výdajů za období 2009 - 2013. Při podrobné analýze bylo zjištěno, že hlavním zdrojem příjmů rozpočtu jsou daňové příjmy a převládajícím druhem výdajů jsou běžné výdaje. Tato kapitola se také zabývala financováním obce. Po této analýze bylo vyhodnoceno dotazníkové šetření, které se zaměřovalo na povědomí o finančním hospodaření obce Litohlavy.

V závěru práce bylo na základě analýzy obou stránek rozpočtu a dotazníkového šetření provedeno celkové zhodnocení, kde autorka uvedla návrhy na zlepšení situace. Z tohoto hodnocení vyplynulo, že obec hospodaří se svými prostředky uváženě, což vede ke spokojenosti místních obyvatel.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Počet členů zastupitelstva v obcích	11
Tab. č. 2: Počet členů zastupitelstva v krajích	14
Tab. č. 3: Schéma běžného a kapitálového rozpočtu	17
Tab. č. 4: Celkové příjmy a výdaje obce Litohlavy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)....	26
Tab. č. 5: Plnění rozpočtu celkovými příjmy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	27
Tab. č. 6: Struktura příjmů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	28
Tab. č. 7: Struktura daňových příjmů v letech 2009 - 2013 (v %)	30
Tab. č. 8: Sdílené daně v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	30
Tab. č. 9: Vývoj sazeb DPH v letech 2009 - 2013 (v %).....	31
Tab. č. 10: Svěřené daně v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	32
Tab. č. 11: Ostatní daňové příjmy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	32
Tab. č. 12: Nedaňové příjmy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	34
Tab. č. 13: Kapitálové příjmy v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)	35
Tab. č. 14: Dotace v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)	36
Tab. č. 15: Plnění rozpočtu celkovými výdaji v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)	38
Tab. č. 16: Struktura výdajů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	39
Tab. č. 17: Struktura běžných výdajů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)	40
Tab. č. 18: Neinvestiční transfery v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	42
Tab. č. 19: Struktura kapitálových výdajů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)	43
Tab. č. 20: Saldo rozpočtu a financování v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	46
Tab. č. 21: Modelová situace - zavedení místního koeficientu 2, 3 v letech 2009 -2013 (v tis. Kč)	55

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Znak obce	24
Obr. č. 2: Vývoj počtu obyvatel v obci Litohlavy v letech 2009 - 2013	25
Obr. č. 3: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech obce (v %).....	29
Obr. č. 4: Vývoj přijatých dotací v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)	35
Obr. č. 5: Podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích obce (v %)	39
Obr. č. 6: Podíl jednotlivých druhů výdajů na běžných výdajích obce (v %)	40
Obr. č. 7: Vývoj salda dle typu rozpočtu v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	45
Obr. č. 8: Počet obyvatel v obci dle odpovědí respondentů (v %)	48
Obr. č. 9: Výše příjmů rozpočtů dle odpovědí respondentů (v %)	48
Obr. č. 10: Výše výdajů rozpočtů dle odpovědí respondentů (v %).....	49
Obr. č. 11: Hlavní zdroj příjmů rozpočtu dle odpovědí respondentů (v %)	49
Obr. č. 12: Účast respondenta na zasedání zastupitelstva (v %)	50
Obr. č. 13: Hodnocení hospodaření obce dle odpovědí respondentů (v %)	51
Obr. č. 14: Spokojenost respondenta s vybaveností obce (v %).....	51

Seznam použitých zkratk

BÚ = bankovní účet

DFM = dlouhodobý finanční majetek

ČR = Česká republika

DM = dlouhodobý majetek

DPFO = daň z příjmů fyzických osob

DPH = daň z přidané hodnoty

DPPO = daň z příjmů právnických osob

KM = krátkodobý majetek

KÚPK = krajský úřad Plzeňského kraje

MF ČR = Ministerstvo financí České republiky

MMR ČR = Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

MPSV ČR = Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

MŠMT ČR = Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

PO = příspěvková organizace

OS = organizační složky

OZV = obecná závazná vyhláška

P = příjmy

SDH = sdružení dobrovolných hasičů

SK = skutečnost

SR = schválený rozpočet

SVČ = samostatně výdělečná činnost

TJ = tělovýchovná jednota

UR = upravený rozpočet

V = výdaje

Seznam použité literatury

- [1] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [2] VAVROCHOVÁ, Simona a Petr KUŠ. *Územní samosprávné celky*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2012, 119 s. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-808-6976-266.
- [3] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- [4] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [5] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 280 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-2097-5.
- [6] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- [7] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- [8] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- [9] Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě v platném znění
- [10] Příloha k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě
- [11] PAVLÁSEK, Vlastimil a HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně v České republice*. 2. přepracované vydání. Plzeň: NAVA, 2011. 182 s. ISBN 978-80-7211-395-8.
- [12] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), v platném znění
- [13] Zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí
- [14] Zákon ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění
- [15] Litohlavy. *Vítejte v obci Litohlavy* [online]. 2012 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.litohlavy.rokycansko.cz/>

- [16] BATĚK, František, Hana HRACHOVÁ a Petr PRÁŠIL. *Rokycansko na starých pohlednicích*. Hostivice: Baron, 2006. ISBN 80-86914-51-1.
- [17] Fotogalerie - symboly obce. *Vítejte v obci Litohlavy* [online]. 2012 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.litohlavy.rokycansko.cz/index.php/fotogalerie/category/2-symboly-obce>
- [18] Počty obyvatel v obcích. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: MVČR, 2015. [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>
- [19] Zastupitelstvo. *Vítejte v obci Litohlavy* [online]. 2014 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.litohlavy.rokycansko.cz/index.php/joomla-license>
- [20] Mateřská škola Litohlavy. *Vítejte v obci Litohlavy* [online]. 2012 [cit. 2015-02-26]. Dostupné z: <http://www.litohlavy.rokycansko.cz/index.php/mateska-kola-litohlavy>
- [21] Závěrečné účty obce Litohlavy za roky 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013
- [22] Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí, v platném znění
- [23] PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 238 s. ISBN 978-80-210-4511-8.
- [24] Výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávních celků FIN 2-12 M obce Litohlavy za roky 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013
- [25] Sazby daně z přidané hodnoty. *Účetní kavárna* [online]. c2015, [cit. 2015-03-04]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/sazby-dane-z-pridane-hodnoty>.
- [26] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění pro roky 2009 – 2015
- [27] Daň z nemovitých věcí. *Business info* [online] [cit. 2015-03-04]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/dane/dan-z-nemovitych-veci.html>
- [28] OZV č.1/2010 o poplatku za komunální odpad
- [29] OZV č. 2/07 o poplatku ze psů

[30] FUCHSOVÁ, Jaroslava. *Ústní sdělení*. Účetní obce Litohlavy, 11. března 2015

[31] Dotační služby: *Dotace pro obce: obecní infrastruktura a vzhled obcí*. [online]. 2015 [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.dotacnisluzby.cz/dotace-pro-obce-obecni-infrastruktura.html>

Seznam příloh

PŘÍLOHA A: Dotazník

PŘÍLOHA A: Dotazník

Povědomí o finančním hospodaření obce Litohlavy

Dobrý den,

jmenuji se Markéta Pražská a jsem studentkou Ekonomické fakulty ZČU v Plzni. Chtěla bych Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který slouží jako podklad ke zpracování mé bakalářské práce na téma Finanční hospodaření obce Litohlavy.

Předem děkuji za vyplnění dotazníku.

Vyberte zakroužkováním jen jednu odpověď.

1. Kolik podle Vás žije v obci Litohlavy přibližně obyvatel?

- a) do 300
- b) 300 - 350
- c) 350 - 400
- d) 400 - 450
- e) 450 - 500
- f) nad 500

2. Víte, v jaké výši se přibližně pohybují příjmy rozpočtu?

- a) do 1 mil. Kč
- b) 1 mil. Kč - 3 mil. Kč
- c) 3 mil. Kč - 7,5 mil. Kč
- d) nad 7,5 mil. Kč

3. Víte, v jaké výši se přibližně pohybují výdaje rozpočtu?

- a) do 1 mil. Kč
- b) 1 mil. Kč - 3 mil. Kč
- c) 3 mil. Kč - 7,5 mil. Kč
- d) nad 7,5 mil. Kč

4. Jaký je podle Vás hlavní zdroj příjmů obecního rozpočtu?

- a) Daňové příjmy
- b) Nedaňové příjmy
- c) Kapitálové příjmy
- d) Přijaté dotace

5. Jaké druhy výdajů podle Vás převažují v rozpočtu obce?

- a) Běžné výdaje
- b) Kapitálové výdaje

6. Zajímáte se o hospodaření obce?

- a) Ano
- b) Ne

7. Účastníte se nebo jste se někdy zúčastnil/a veřejného jednání zastupitelstva?

- a) Ano, pravidelně
- b) Ano, ale jen tehdy, když se projednává něco mně blízké
- c) Ne, ale v budoucnu bych se chtěl/a zúčastnit
- d) Ne

8. Jak byste ohodnotil/a hospodaření obce Litohlavy?

- a) Dobré
- b) Průměrné
- c) Špatné

9. Jste spokojen/a s vybaveností obce?

- a) Ano
- b) Převážně ano
- c) Převážně ne
- d) Ne

10. Co byste v obci vylepšil/a?

- a) Nic
- b) Vylepšil/a bych ... (doplňte dle Vašeho uvážení)

11. Pohlaví

- a) Muž
- b) Žena

12. Jaký je Váš věk?

- a) 18 - 25 let
- b) 26 - 35 let
- c) 36 - 50 let
- d) 51 - 60 let
- e) 61 - 70 let
- f) nad 70 let

13. Jak dlouho žijete v obci Litohlavy?

- a) méně než 10 let
- b) 10 - 15 let
- c) 15 - 20 let
- d) 20 - 30 let
- e) 30 - 40 let
- f) 40 - 50 let
- g) více než 50 let

Abstrakt

PRAŽSKÁ, Markéta. *Finanční hospodaření obce Litohlavy*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 67 s., 2015

Klíčová slova: územní samospráva, obec, rozpočet, finanční hospodaření

Předložená bakalářská práce je zaměřená na finanční hospodaření obce Litohlavy. Cílem této práce je analyzovat jednotlivé skutečné příjmy a výdaje obce, vyhodnotit dotazníkové šetření a na základě těchto analýz provést celkové zhodnocení a navrhnout opatření na zlepšení situace. Práce je rozdělena na teoretickou část a praktickou část, přičemž první dvě kapitoly jsou věnovány teorii, zbylé čtyři kapitoly tvoří část praktickou. V první kapitole je vysvětlena problematika územní samosprávy a jejího členění na obce a kraje, dále jsou zde popsány působnosti, typy a orgány obou územně samosprávných celků. Následující kapitola je věnována finančnímu hospodaření obce, konkrétně rozpočtu. Jsou zde popsány jednotlivé druhy příjmů a výdajů. Třetí kapitola se zabývá krátkou charakteristikou obce. Stěžejní část této práce představuje kapitola čtvrtá, která je zaměřená na hospodaření obce Litohlavy, jsou zde analyzovány jednotlivé obecní příjmy a výdaje. Pátá kapitola se zabývá vyhodnocením dotazníkového šetření. Poslední kapitola obsahuje zhodnocení finančního hospodaření a návrhy na zlepšení stávající situace.

Abstract

PRAZSKA, Marketa. *Financial management of the municipality Litohlavy*. Bachelor's thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 67 p., 2015

Key words: local government, municipality, budget, financial management

The submitted bachelor's thesis is focused on financial management of the municipality Litohlavy. The main concern of the work is to analyze real income and expenses of the village, to evaluate a questionnaire investigation and based on those to create an overall assessment and provide suggestions for improvement of the situation. The thesis consists of a theoretical part and a field research part, with the first two chapters being dedicated to theory, the rest to the research. The first chapter explains the issues of local administration and its distinction within municipalities, it describes the types and bodies of authority functional within them. Next chapter focuses on economic activities of the village, its budget in particular. Different kinds of income and expenses are described. The third chapter contains a short characterization of the village. The fourth chapter remains the main section of the thesis, as it concern the financial management of Litohlavy, with analysis of individual parts of income and expenses. The fifth chapter presents the review of questionnaire investigation. Finally, the last part of the thesis introduces the finale evaluation of the findings, as well as suggestions for further improvement.